

1981 NOV 3 0.

Idődi erds et. 13-1-18/81

33

BELÜGYMINISZTERIUM

BELSŐ HASZNÁLATRA!

10—22/35/1981.

N° 0323

A
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
35/1981. számú
PARANCSA

Budapest, 1981. évi október hó 12-én.

ÁBTL - 4.2 - 10 - 22/35/1981 /1

10—22/35/1981.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****35/1981. számú****PARANCSA****a Belügyminisztérium és szervei munkavédelmi szabályzatának
kiadásáról****Budapest, 1981. évi október hó 12-én.**

A munkavédelemről szóló 47/1979. (XI. 30.) MT számú rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § (2) bekezdése alapján — az állami tűzoltóság területi szerveire nézve a Minisztertanács Tanácsai Hivatala elnökével, a polgári alkalmazottak tekintetében a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben — a Rendeletben foglaltak végrehajtására kiadom a Belügyminisztérium és szervei munkavédelmi szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) és

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A Rendeletben foglaltakat a Belügyminisztérium szerveinél a Szabályzat rendelkezései szerint kell végrehajtani.
2. A Szabályzatban foglalt rendelkezések végrehajtásával összefüggő, valamint a munkavédelmi tevékenységgel kapcsolatos mindazon kérdésekben, melyekre a Szabályzat rendel-

kezéseket nem tartalmaz, intézkedésre, állásfoglalásra a BM Egészségügyi csoportfőnök jogosult.

3. A Szabályzat rendelkezéseit a parancsnokoknak teljes, a beosztott állománynak az őket érintő mértékben ismernie és a gyakorlati tevékenysége során alkalmaznia kell.
4. A Szabályzat hatálya kiterjed az állami tűzoltóság tagjaira is. Felhatalmazom a BM Tűzoltóság országos parancsnokát, hogy a tűzvédelem sajátosságaiból eredő kérdésekben — amelyekre nézve a Szabályzat rendelkezéseket nem tartalmaz — külön intézkedjen.
5. Ez a parancs 1982. január 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a BM személyi állomány munkavédelmének szabályozásáról szóló 4/1975. számú belügyminiszteri utasítás, valamint az azzal kapcsolatosan kiadott 2/1976. számú BM egészségügyi osztályvezetői utasítás és az 1/1978. (BK 3.) számú BM egészségügyi csoportfőnöki intézkedés hatályát veszti.

Dr. HORVÁTH ISTVÁN s. k.,
belügyminiszter

Készült: 1240 példányban.

Kapják: államtitkár,

miniszterhelyettesek,

főcsoportfőnök-helyettesek,

országos parancsnokok, helyetteseik,

csoportfőnökök, helyetteseik,

önálló és beosztott osztályvezetők, helyetteseik,

BM iskolák parancsnokai, helyetteseik,

budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,

járási, városi, kerületi rendőrkapitányok,

HŐR ezred- és kerületparancsnokok, helyetteseik,

megyei pénzügyi, anyagi osztályvezetők,

BM szervek munkavédelmi megbízottai.

T A R T A L O M J E G Y Z É K

Az MNK belügyminiszterének 35/1981. számú parancsa a Belügyi- nisztérium és szervei munkavédelmi szabályzatának kiadásáról	1
---	---

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	5
--------------------------------------	---

II. Fejezet

A MUNKAVÉDELMI TEVÉKENYSÉG RENDSZERE	5
A munkavédelem szakirányítása és felügyelete	5
A BM szervek munkavédelemmel kapcsolatos feladatai	7
A munkavédelmi megbízottak kijelölése	9
A személyi állomány munkavédelemmel kapcsolatos jogai és köte- lességei	11

III. Fejezet

AZ EGÉSZSÉGES ÉS BIZTONSÁGOS SZOLGÁLATI, ILLETŐLEG MUNKAKÖRÜLMÉNYEK BIZTOSÍTÁSA	13
Az egészséges és biztonságos munkavégzés személyi és egészségügyi feltételei	14
A létesítéssel kapcsolatos munkavédelmi előírások	14
A munkavégzés feltételeinek fejlesztése	16
A szolgálati és munkahelyekre vonatkozó követelmények	16
A technikai és munkaeszközökre, valamint a karbantartásra vonat- kozó követelmények	17
A szolgálati feladatokra, illetőleg a munkafolyamatokra vonatkozó követelmények	19
A személyi állomány egyéni védelmével kapcsolatos előírások	20

IV. Fejezet

MUNKAVÉDELMI OKTATÁS ÉS VIZSGÁZTATÁS	21
A munkavédelmi oktatás	21
Munkavédelmi megbízottak képzése, továbbképzése	23
A munkavédelmi vizsgáztatás	24

V. Fejezet

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSEK	26
A munkavédelmi tevékenység ellenőrzése	26
A munkaeszközök biztonsági felülvizsgálata	28
A munkavédelmi szemlék megtartása	28

VI. Fejezet

A SZOLGÁLATI BALESET ÉS A SZOLGÁLATI BETEGSÉG BEJE- LENTÉSE, KIVIZSGÁLÁSA ÉS NYILVÁNTARTÁSA	30
A szolgálati baleset, valamint a szolgálati betegség fogalma	30
Eljárás szolgálati baleset során	32

VII. Fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK	35
-----------------------------------	----

MELLÉKLETEK

Tájékoztató a Szakszervezeti Szerveknek a munkavédelemmel kap- csolatos jogairól, feladatairól (1. sz. melléklet)	39
Iránymutatás a munkavédelmi engedélyezési eljáráshoz, a gépek, be- rendezések, létesítmények használatbavételéhez és üzembehelyezésé- hez (2. sz. melléklet)	41
Iránymutatás a Munkavédelmi Szabályzat készítéséhez (3. sz. mel- léklet)	43
Iránymutatás a munkavédelmi megbízottak feladatainak meghatá- rozásához (4. sz. melléklet)	50
Igazolvány a balesetelhárítási oktatás megtörténtéről (5. sz. melléklet) ..	52
Kimutatás a munkavédelmi oktatásról (6. sz. melléklet)	53
Bizonyítvány a munkavédelmi vizsga letételéről (7. sz. melléklet) ...	54
Baleseti nyilvántartás (8. sz. melléklet)	55
Iránymutatás a baleseti nyilvántartás vezetéséhez (9. sz. melléklet) ...	56
Baleseti jegyzőkönyv (10. sz. melléklet)	57
Útmutató a baleseti jegyzőkönyv kitöltéséhez (11. sz. melléklet)	61
Határozat (12. sz. melléklet)	67
Címgyűjtemény a Szabályzat egyes rendelkezéseihez kapcsolódó fon- tosabb jogszabályokról és belügyi rendelkezésekről (függelék)	68

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. E Szabályzat célja, hogy a Rendeletben és a vonatkozó egyéb jogszabályokban foglaltak alapján meghatározza azokat a rendelkezéseket, amelyeket a Belügyminisztériumban és szerveinél (a továbbiakban: BM szervek) a munkavédelem terén alkalmazni kell.
2. A Szabályzat rendelkezéseit — ahol az kivételt nem tesz — a hivatásos állományúak, a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottak, a hadkötelezettség alapján szolgálatot teljesítő tartalékos és sorozott állományúak (a továbbiakban együtt: személyi állomány) tekintetében kell alkalmazni.
3. A Szabályzat hatálya a 2. pontban foglaltakon túl kiterjed a belügyi munka önkéntes segítőire (önkéntes rendőr, önkéntes határőr, önkéntes tűzoltó), valamint a szervezett társadalmi munka és a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében a BM szerveknél foglalkoztatottak valamennyi szolgálattal és munkával összefüggő tevékenységére is.
4. Munkavédelem alatt a Szabályzat alkalmazásában a törvénykezési, szociális, gazdasági, szervezési, műszaki, egészségügyi előírások és intézkedések azon rendszerét kell érteni, amelyeknek célja a biztonságos szolgálat és munkavégzés feltételeinek megteremtése, a személyi állomány egészségének, testi épségének, szolgálat- és munkaképességének megóvása.

II. FEJEZET

A MUNKAVÉDELMI TEVÉKENYSÉG RENDSZERE

A munkavédelem szakirányítása és felügyelete

5. A BM szervek munkavédelmének szakirányítása és felügyelete a BM Egészségügyi csoportfőnök (a továbbiakban: Csoportfőnök) hatáskörébe tartozik.

6. A Csoportfőnök szakirányítási és felügyeleti jogkörében:
 - a) irányítja a BM szervek munkavédelmi tevékenységét;
 - b) ellátja a szolgálat teljesítésére és a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírások, szabályok megtartásának ellenőrzésével kapcsolatos munkavédelmi felügyeletet;
 - c) rendszeresen figyelemmel kíséri és értékeli a BM szervek munkavédelmi tevékenységét, a munkakörülmények fejlesztésére tett intézkedéseket, ennek alapján javaslatot tesz a munkavédelem szervezetének és tevékenységének fejlesztésére;
 - d) szervezi, irányítja és ellenőrzi a személyi állomány munkavédelmi oktatását, a munkavédelmi tevékenységet irányító és végző személyek képzését, továbbképzését, munkavédelmi vizsgáztatását;
 - e) javaslatot tesz a munkavédelmi tevékenység tekintetében az erkölcsi, anyagi ösztönzés módjára és mértékére;
 - f) a BM szervek munkavédelmi helyzetéről és tevékenységéről — külön utasítás szerint — jelentést készít és javaslatot tesz a munka javítására.
7. A Csoportfőnök a munkavédelem szakirányításából és felügyeletéből adódó feladatait a BM Egészségügyi Csoportfőnökség (a továbbiakban: Csoportfőnökség) Közegészségügyi és Munkavédelmi Osztálya (a továbbiakban: Osztály) útján látja el.
8. Az Osztály munkavédelmi tevékenységet végző beosztottai, mint munkavédelmi főfelügyelő, illetőleg felügyelő (a továbbiakban: munkavédelmi felügyelők) járnak el, akiknek legalább középfokú munkavédelmi képzettséggel kell rendelkezniük.
9. A munkavédelmi felügyelők jogosultak:
 - a) a BM szerveknél helyszíni munkavédelmi ellenőrzést tartani, ennek során a Szabályzatban foglalt rendelkezések betartását, végrehajtását vizsgálni, szolgálati és üzemi baleset (a továbbiakban: szolgálati baleset), valamint szolgálati és foglalkozási betegség (a továbbiakban: szolgálati betegség) kivizsgálásában részt venni;

- b) az ellenőrzött BM szerv munkavédelmi helyzetéről tájékoztatást kérni;
- c) az ellenőrzött BM szerv parancsnokát az észlelt munkavédelmi szabálytalanságok, hiányosságok megszüntetésére — határidő megjelölésével — felhívni;
- d) a munkavédelmi előírások be nem tartásával foglalkoztatott beosztottak további foglalkoztatását megtiltani, ha az a szolgálati érdekbe nem ütközik;
- e) az egészséget, testi épséget közvetlen fenyegető veszély esetén — annak elhárításáig — az illetékes parancsnok egyidejű felhívása mellett, a veszélyes tevékenység, illetőleg kifogásolt részleg, létesítmény működésének felfüggesztését kezdeményezni;
- f) súlyos szabálytalanság esetén fegyelmi, szabálysértési, illetőleg büntető eljárás lefolytatásának kezdeményezése a Csoportfőnöknek javaslatot tenni.

10. A BM szerveknél működő szakszervezeti szervezeteknek a polgári alkalmazottak munkavédelmével kapcsolatos jogkörére az 1. sz. mellékletben foglaltak az irányadók.

A BM szervek munkavédelemmel kapcsolatos feladatai

- 11. A BM szervek vezetői, parancsnokai (a továbbiakban: parancsnokok) az irányításuk alá tartozó területen a munkavédelem szervezeti feltételeinek, anyagi és pénzügyi fedezetének biztosításáról folyamatosan és tervszerűen kötelesek gondoskodni.
- 12. A személyi állomány egészségének és testi épségének védelméért, az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülmények biztosításáért illetékességi területükön a parancsnokok egyszemélyben felelősek. Ezt a felelősséget a munkavédelmi szabályok betartásában és a balesetek megelőzésében a BM szerveknél tovább kell növelni.
- 13. A parancsnokoknak a 11. és 12. pontokban foglaltak megvalósítása érdekében gondoskodniuk kell:

- a) az irányításuk alá tartozó területen belül a munkavédelmi feladatok meghatározásáról, végrehajtásának irányításáról és ellenőrzéséről;
 - b) a létesítmények, a munka- és technikai eszközök használatbavételét, illetőleg üzembehelyezését, valamint új technológiai eljárások bevezetését megelőző munkavédelmi felülvizsgálatnak a 2. számú mellékletben foglaltak szerinti végrehajtásáról, a használatbavétel, üzembehelyezés munkavédelmi szempontból történő engedélyezéséről;
 - c) a létesítmények, szolgálati és munkahelyek, (a továbbiakban: szolgálati hely) valamint a munka- és technikai eszközök rendszeres ellenőrzéséről, azok biztonságos állapotának biztosításáról, a veszélyek és ártalmak megelőzéséről, illetőleg megszüntetéséről, a szolgálati és munkafeltételek tervszerű fejlesztéséről;
 - d) az alárendeltségükbe tartozó parancsnokoknak és munkavédelmi megbízottaknak a személyi állomány egészséges és biztonságos szolgálati és munkakörülményeivel kapcsolatos beszámoltatásáról;
 - e) a szolgálati balesetek bejelentéséről, nyilvántartásáról, a szolgálati balesetek és szolgálati betegségek kivizsgálásáról és a hasonló esetek megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételéről;
 - f) a munkavédelemmel kapcsolatos anyagi, erkölcsi ösztönzésről, a munkavédelmi előírásokat vétkesen megszegők felelőssége vonásáról;
 - g) a személyi állomány munkavédelmi oktatásának megszervezéséről és megtartásáról;
 - h) a munkavédelemmel kapcsolatos észrevételek érdemi elbírálásáról.
14. Az országos parancsnokságok, csoportfőnökségek, önálló osztályok, rendőr-főkapitányságok, az országos parancsnokságok területi szervei (határőr kerületek, határőr ezred, megyei tűzoltóparancsnokságok), a belügyi iskolák, valamint a felsoroltakkal azonos jogállású szervek parancsnokai — a szerv tevékenységi körének megfelelő mértékben — munkavédelmi szabályzatban kötelesek meghatározni:

- a) a szolgálati helyre, illetőleg a szolgálati és munkatevékenységre vonatkozó munkavédelmi rendelkezéseket és azok végrehajtásának módját;
 - b) a vezetők és beosztottak munkavédelmi feladatait, valamint
 - c) a munkavédelmi eljárás szabályait.
15. A BM szervek munkavédelmi szabályzatát a 3. számú mellékletben foglalt iránymutatás alapján 1982. december 31-ig ki kell dolgozni, illetőleg a szükséges mértékben módosítani, melyhez a Csoportfőnökség nyújtson segítséget.
16. Az újonnan elkészített, illetőleg módosított munkavédelmi szabályzat egy példányát, valamint annak a későbbiekben történő módosításait meg kell küldeni az Osztálynak.
17. Ahol munkaköri leírást kell készíteni, abban a személyi állomány tagjának esetleges munkavédelmi feladatait és ellenőrzési kötelezettségeit is meg kell határozni.
18. Technológiai, kezelési, karbantartási előírásokban kell meghatározni — a vonatkozó állami szabvány (MSZ 14399—80) figyelembe vételével — a szolgálati tevékenység, a munkafolyamatok egészséges és biztonságos végzésének személyi, tárgyi, szervezési, magatartásbeli és egyéb követelményeit.
19. A 14. pontban felsorolt BM szervek parancsnokai kötelesek az irányításuk alá tartozó terület munkavédelmi helyzetét — évente legalább egy alkalommal — parancsnoki értekezleten értékelni. Ennek írásos anyagát az értekezlet megtartása előtt legalább 10 nappal fel kell terjeszteni a Csoportfőnökségre.

A munkavédelmi megbízottak kijelölése

20. A munkavédelmi tevékenység tényleges és folyamatos irányításával, szervezésével és ellenőrzésével kapcsolatos feladatok ellátására a 14. pontban felsorolt szerveknél munkavédelmi megbízottat kell kijelölni. Nagyobb egységeknél a

munkavédelmi feladatok operatív irányítása, koordinálása, a parancsnok ezirányú tevékenységének segítése érdekében nem függetlenített munkavédelmi szervezet is létrehozható.

21. A munkavédelmi megbízott kijelölése a szerv parancsnokának hatáskörébe tartozik. Amennyiben a munkavédelmi megbízott megbízatása megszűnik, az új munkavédelmi megbízott kijelöléséről 30 napon belül gondoskodni kell.
22. A helyi adottságok, különösen a veszélyesség, a létszám, a területi tagoltság figyelembe vételével — a Csoportfőnökkel egyetértésben — függetlenített munkavédelmi megbízott is beállítható. Ennek szervezeti létszámhelyét belső átcsoportosítás útján kell rendszeresíteni, melyre a vonatkozó belügyminiszteri parancs alapján kell javaslatot tenni.
23. Munkavédelmi megbízottként csak olyan személy jelölhető ki, aki legalább középfokú műszaki végzettséggel rendelkezik és akinek megbízatása — amennyiben azt nem függetlenített munkakörben látja el — nem összeférhetetlen eredeti beosztásának, munkakörének ellátásával, vagy társadalmi funkciójával.
24. A munkavédelmi megbízottaknak munkavédelmi tevékenységüket a szerv parancsnokának közvetlen alárendeltségében kell végezniük. A nem függetlenített munkavédelmi megbízottak részére megbízatásuk ellátásához — munkaidőn belül — elegendő időt kell biztosítani és tevékenységüket segíteni kell.
25. A munkavédelmi megbízottak feladatait a 4. számú mellékletben foglaltak szerint, a szerv sajátosságainak figyelembe vételével a szerv munkavédelmi szabályzatában kell meghatározni.
26. A kijelölt munkavédelmi megbízottak személyi adatait (név, születési év és hely, anyja neve, rendfokozata, iskolai végzettsége, szakmai képzettsége, beosztása, megbízatásának jellege: függetlenített, nem függetlenített, belügyi szolgáltatának kezdete) a parancsnokok a kijelölést követő tíz napon belül kötelesek írásban közölni a Csoportfőnökséggel, a konspirációs és biztonsági szabályok figyelembe vételével. Az előzőekhez hasonlóan kell eljárni akkor is, ha a munkavédelmi megbízott személyében változás következik be.

27. A munkavédelmi megbízottak részére, akik a munkavédelmi feladatokat eredeti beosztásuk mellett látják el, tevékenységük elismeréseként — ezen megbízatásuk idejére — differenciáltan pótdíj fizethető. Ennek módjára és mértékére a BM terv- és pénzügyi csoportfőnök intézkedjen.

A személyi állomány munkavédelemmel kapcsolatos jogai és kötelességei

28. A személyi állomány valamennyi tagja — saját maga és a mások egészségének, testi épségének megóvása érdekében — jogosult, illetőleg köteles:
- a) a kapott feladatokat a munkavédelmi szabályok megtartásával ellátni, a rábízott eszközöket, anyagokat a munkavédelmi követelményeknek megfelelően használni;
 - b) a feladata ellátásához munkavédelmi szempontból szükséges felszereléseket, munka- és védőeszközöket, az előírt védőitalt, valamint tisztálkodószereket igényelni;
 - c) a szolgálati balesetek, valamint a szolgálati betegségek megelőzésében tevékenyen részt venni, illetőleg közreműködni;
 - d) a beosztásához, munkaköréhez szükséges, illetőleg azal kapcsolatos szakmai, munkavédelmi ismereteket elsajátítani, tevékenysége során alkalmazni, a balesetelhárítási és munkavédelmi oktatáson részt venni;
 - e) a tőle elvárható módon az egészségvédelemben közreműködni és a munkavédelemmel kapcsolatos feladatok végrehajtását elősegíteni;
 - f) a munkakörének betöltéséhez szükséges előzetes és időszakos orvosi vizsgálatokon részt venni;
 - g) szolgálati helyén a biztonságos szolgálat ellátására, munkavégzésre alkalmas állapotban megjelenni és munkát végezni;
 - h) a rendelkezésére bocsátott eszközöket, anyagokat a szolgálat, illetőleg a munka megkezdése előtt a számára előírtak szerint megvizsgálni, azokat rendeltetése és a ke-

zelési utasítás szerint használni, a részére meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;

- i) az előírt és a rendelkezésére bocsátott védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni;
- j) szolgálati helyén a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani;
- k) a szolgálat ellátása, illetőleg a munkavégzés közben észlelt veszélyt jelentő rendellenességeket a tőle elvárható módon megszüntetni, vagy parancsnokától intézkedést kérni;
- l) balesetet, sérülést, rosszulletet, üzemzavart parancsnokának azonnal jelenteni.

29. A személyi állomány valamennyi tagja felelősséggel tartozik a munkakörének ellátásával kapcsolatos egészségügyi és munkavédelmi előírások, szabályok, valamint a 28. pontban foglalt kötelezettségek betartásáért.

30. Amennyiben a szolgálati, illetőleg munkakörülmények olyanok, hogy azok bárkinek az életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetik — a veszély elhárításáig — szolgálatot ellátni, munkát végezni, illetőleg azokra utasítást adni a 31. és 32. pontokban foglaltak kivételével nem szabad.

31. A munkavédelmi szabályokat csak az adott lehetőségek korlátai között kell alkalmazni:

- a) a rendkívüli eseményekkel összefüggésben a balesetek megelőzése, életmentés, elsősegélynyújtás;
- b) a BM szervek fegyverzetét, anyagkészletét, technikai eszközeit, csapatzászlóit, különösen fontos dokumentumait fenyegető veszély, valamint egyéb jelentős népgazdasági kár elhárítását célzó tevékenység esetében.

32. A hivatásos állományúak és a hadkötelezettség alapján katonai szolgálatot teljesítők feladataikat az eskü szellemében — rendkívüli esetekben — akkor is kötelesek teljesíteni, ha az testi épségük vagy életük kockáztatásával jár.

33. A személyi állomány részére a szolgálat ellátásához, illetőleg a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszereléseket, munka- és védőeszközöket, az előírt védőtárgyat, valamint tisztálkodó szereket megfelelő állapotban és mennyiségben biztosítani kell.
34. A személyi állomány és a belügyi munka önkéntes segítői szolgálati baleset, szolgálati betegség esetén a felmerült károk megtérítésére, a vonatkozó belügyi rendelkezések alapján kárigény benyújtására jogosultak.

III. FEJEZET

AZ EGÉSZSÉGES ÉS BIZTONSÁGOS SZOLGÁLATI- ILLETŐLEG MUNKAKÖRÜLMÉNYEK BIZTOSÍTÁSA

Az egészséges és biztonságos munkavégzés személyi és egészségügyi feltételei

35. A szolgálat ellátását és a munkatevékenységet a BM szerveknél a munkavédelmi követelményeknek megfelelően kell megszervezni.
36. Adott beosztásban, munkakörben csak olyan személyt szabad foglalkoztatni, aki az egészséges és biztonságos munkavégzés szempontjából egészségileg, fizikailag és szellemileg megfelel, továbbá a szükséges szakmai és munkavédelmi ismeretekkel rendelkezik.
37. A 36. pontban foglaltak érdekében az egészségügyi alkalmasságot az előzetes, illetőleg az időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatok keretében folyamatosan ellenőrizni kell.
38. Előzetes orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni mindazon személyeket, akik újonnan kerülnek a BM szervek állományába, továbbá szükség esetén azokat is, akik más munkakörbe kerülnek és az új munkakör a korábbinál nagyobb megterhelést jelent.

39. A szolgálati, illetőleg a munkaviszony fennállása alatt időszakos orvosi alkalmassági vizsgálaton kötelesek megjelenni azon munkakörben foglalkoztatottak, akiknél:
- a) a szolgálat ellátása, illetőleg a munkavégzés fokozott egészségkárosodással, vagy annak veszélyével jár;
 - b) esetleges fertőző megbetegedésük munkakörükből adódóan széles körű fertőzést okozhat;
 - c) parancsnokuk erre utasítást ad.
40. Azt a személyt, aki az időszakos alkalmassági orvosi vizsgálaton az előírt időben saját hibájából adódóan nem jelenik meg, a betöltött munkakörében való további foglalkoztatásától parancsnokának mindaddig el kell tiltania, míg a vizsgálaton való megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget és a vizsgálat alapján munkakörének ellátására alkalmasnak nem bizonyul.
41. Az előzetes és időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatok rendjét, módját és részletes szabályait a Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzatában foglalt rendelkezések határozzák meg.

A létesítéssel kapcsolatos munkavédelmi előírások

42. A BM szerveknél új létesítmény, objektum, épület létesítésénél, a meglevők felújításánál, átalakításánál, bővítésénél —a tervezéstől a használatbavételig — a munkavédelemmel összefüggő jogszabályok és belügyi rendelkezések, valamint a vonatkozó szabványok és műszaki előírások szerint kell eljárni.
43. A létesítéssel kapcsolatos munkavédelmi követelmények érvényesítése és érvényesíttetése a fejlesztést (beruházást, felújítást) lebonyolító BM szerv feladatába tartozik.
44. A beruházásoknál a Rendelet 18. §-ában foglaltak alapján a beruházó köteles közölni a tervezővel a munkavédelmi követelmények kielégítéséhez szükséges adatokat. Amennyiben ezek nem állnak rendelkezésre, a tervezői megbízásnak ki kell terjedni az erre vonatkozó adatgyűjtésre is.

45. A beruházó, valamint a tervező és kivitelező valamennyi — létesítéssel kapcsolatos — munkavédelmi feladataira a Rendelet 18—20. §-aiban foglaltak az irányadók.
46. Az üzemeltető BM szervnek — a munkavédelmi követelmények biztosítása érdekében — folyamatosan közre kell működnie az új létesítmény beruházási javaslatainak összeállításában, terveinek bírálatában és kivitelezésének ellenőrzésében.
47. Az üzemeltető BM szerv parancsnoka vagy megbízottja a kivitelezés megkezdése előtt legalább 30 nappal tájékoztatás munkavédelmi megbízottját, illetőleg amennyiben a létesítés polgári alkalmazottak munkatevékenységével is összefügg, úgy a helyi szakszervezet képviselőjét is minden olyan beruházásról, amely új objektum létesítésével, a meglevő felújításával jár, vagy ezen túlmenően is, ha a szolgálati, illetőleg munkakörülmények lényeges megváltoztatását eredményezi.
48. A 47. pontban foglalt tájékoztatásnak tartalmaznia kell a tervek munkavédelmi fejezetében foglaltakat, valamint a beruházás használatbavételének tervezett időpontját. Az üzemeltető BM szerv parancsnoka vagy megbízottja az új létesítmény, berendezés, gép használatbavétele előtt az üzembehelyezés időpontjáról 15 nappal megelőzően ugyancsak értesítse munkavédelmi megbízottját.
49. Az üzemeltető BM szerv parancsnoka az új létesítmény, berendezés, gép használatbavétele, üzembehelyezése során köteles a munkavédelmi alkalmasságot a 2. számú mellékletben foglalt szempontok alapján felülvizsgáltatni, az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek megléte esetén a használatbavételt, üzembehelyezést, munkavédelmi szempontból írásban engedélyezni. Az engedélyt az érintett szervek, illetőleg a Csoportfőnökség rendelkezésére kell bocsátani.
50. Az üzemeltető BM szervnek az új létesítmény, berendezés használatbavételét, üzembehelyezését megelőzően gondoskodnia kell az azok működtetésére beosztottak képzéséről, begyakoroltatásáról és a megfelelő gyakorlat kialakításáig a tevékenység fokozott irányításáról és ellenőrzéséről.

A munkavégzés feltételeinek fejlesztése

51. A BM szervek parancsnokai — a szakmai feladataikkal összhangban — kötelesek az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek fejlesztéséről folyamatosan gondoskodni. Ennek során intézkedniük kell a munkavédelmi követelményeknek nem megfelelő létesítmények, berendezések és eszközök megfelelő átalakításáról.
52. Az 51. pontban foglaltak vonatkozásában — a veszélyeztetés foka és a gazdasági feltételek figyelembe vételével — rövid-, közép- és hosszútávú tervet kell készíteni, melynek tartalmával, a tervezés rendjével kapcsolatos követelményeket — a vonatkozó munkaügyi miniszteri és SZOT rendelkezések alapján — csoportfőnöki intézkedésben kell meghatározni.

A szolgálati és munkahelyekre vonatkozó követelmények

53. A BM szerveknél — a különböző szakágazatokra, beosztási és munkaköri csoportokra jellemző eltérésekkel — biztosítani kell a személyi állomány egészségének és testi épségének védelmét. Az egészséges és biztonságos szolgálati és munkahelyi feltételeket elsősorban a korszerű technika és technológia alkalmazásával a szabványokban és műszaki előírásokban foglalt ergonómiai követelmények figyelembe vételével kell biztosítani és kialakítani.
54. Minden szolgálati helyen a vonatkozó egészségügyi miniszteri rendeletben és állami szabványokban foglaltaknak megfelelően biztosítani kell:
- a) az olyan légállapotot, amely nem vezethet az emberi szervezet károsodásához;
 - b) a megfelelő természetes és mesterséges világítást, amely lehetővé teszi a fényerőre, káprázatmentességre, egyenletességre, árnyékosságra és színhatásra vonatkozó követelmények betartását;
 - c) a személyi állomány részére az ivóvízellátást, valamint a szolgálati hely jellegének megfelelő tisztálkodási, öltözködési, egészségügyi, étkezési, pihenési és melegedési lehetőségeket, illetőleg helyiségeket;

- d) a tisztaságot, a higiéniai követelményeket, a keletkezett szennyező anyagok (hulladék, szemét, szennyvíz, stb.) megfelelő kezelését, eltávolítását, szükség szerinti ártalmatlanná tételét oly módon, hogy azok egészségügyi ártalmakat ne okozzanak és a környezetet ne károsítsák;
 - e) a létszámnak és a veszély jellegének megfelelő mentőfelszerelést, jelző- és riasztóberendezést, valamint az elsősegélynyújtáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket.
55. A BM szerveinél valamennyi szolgálati helyen a rendszerezési eljárás keretén belül központilag biztosított, vagy a helyi lehetőségek felhasználása alapján kialakított, felhasznált eszközök alkalmazásával:
- a) a sugárterhelés nem haladhatja meg azt a mértéket, amelyet az emberi szervezet károsodás nélkül elvisel, illetőleg amelyet az előírások meghatároznak;
 - b) a zajhatások és más ártalmas rezgések nem károsíthatják, illetőleg nem veszélyeztethetik — az előírásokban megengedett mértéket meghaladóan — az ott dolgozók egészségét;
 - c) a fertőzés-veszéllyel járó helyek az abban tartózkodók egészségét nem károsíthatják.
56. A szolgálati helyeken a személyi állomány további védelméről, a közlekedési utak és a munkavégzéshez, az anyagok tárolásához szükséges helyek biztosításáról, valamint a nyílászáró szerkezetek rendeltetésszerű elhelyezéséről, alkalmazásáról, az energia-, cső- és közműhálózat kialakításáról, a villamos berendezések, szerelvények és vezetékek működtetéséről a Rendelet 26—27. §-aiban foglaltaknak megfelelően úgy kell gondoskodni, hogy azok megfeleljenek a biztonsági követelményeknek.

A technikai és munkaeszközökre, valamint a karbantartásra vonatkozó követelmények

57. Technikai, illetőleg munkaeszközt (a továbbiakban: munkaeszköz) munkavédelmi minőségtanúsítás nélkül, a mun-

kavédelmi minősítésre kötelezett munkaeszközt érvényes minősítő bizonyítvány hiányában készíteni, üzembehelyezni és üzemeltetni — az OMB vonatkozó irányelve alapján — nem szabad.

Az OMB irányelv alapján:

- a) a munkaeszköz munkavédelmi minőségtanúsításáért
 - hazai gyártás esetén a gyártó,
 - import esetén az importáló szervezet a felelős;
- b) a munkaeszköz munkavédelmi minősíttetését
 - hazai gyártás esetén a gyártó szervezet,
 - import esetén — eltérő kikötés esetét kivéve — a megrendelő köteles elvégeztetni.

58. A BM szervek által készített, munkavédelmi szempontból veszélyes munkaeszközöket a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutató Intézetével vagy a Haditechnikai Intézettel minősíttetni kell.

59. Munkaeszközt próbaüzemnek csak akkor szabad alávetni, ha a szolgálati hely kielégíti a munkavédelmi követelményeket és a szükséges biztonsági-, mérő- és jelzőberendezések üzemképesek, valamint a műszaki mentés eszközei rendelkezésre állnak.

60. A munkaeszközök kialakításánál biztosítani kell az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit. A munkaeszközön végrehajtott bármilyen jellegű módosítás, változtatás a biztonság csökkenésével nem járhat. Emelőberendezés, valamint hatósági felügyelet alá vont berendezés csak a hatósági felügyelet jóváhagyásával tervezhető, készíthető, illetőleg alakítható át.

61. Azokat az anyagokat, termékeket, amelyek az emberi szervezetre, illetőleg a környezetre veszélyt vagy ártalmat jelentenek, olyan jelzéssel, utasítással kell ellátni, amelynek alapján azok biztonságos kezelése, felhasználása, szállítása és tárolása lehetővé válik.

62. Az egészséges és biztonságos munkavégzés érdekében a munkaeszközök tervszerű karbantartásáról a BM szervek folyamatosan gondoskodni kötelesek.
63. A karbantartás során elvégzendő munkaműveleteket, valamint az ezekhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket a BM szervek saját karbantartási utasításaikban kötelesek meghatározni.
64. A szolgálat ellátása, illetőleg a munkavégzés során a közvetlen baleseti veszéllyel fenyegető hiányosságokat azonnal, a közvetlen baleseti veszélyt nem okozó rendellenességeket pedig legkésőbb a karbantartási terv soron következő ütemében kell elhárítani.
65. A karbantartást végző személy a rendszeresített nyilvántartási dokumentáción köteles írásban tanúsítani a karbantartás megtörténtét.

A szolgálati feladatokra, illetőleg a munkafolyamatokra vonatkozó követelmények

66. Azokon a szolgálati helyeken, ahol a személyi állomány egészségét károsító anyagokkal — a szolgálat ellátása, illetőleg munkavégzés vagy üzemzavar esetén — érintkezésbe kerülhet, tevékenység csak olyan körülmények között és időtartamban végezhető, amely az egészséget nem veszélyezteti.

Ennek érdekében:

- a) minden munkához — a hatékonysági követelményeket is figyelembe véve — megfelelő számú és képzettségű személyt kell biztosítani;
- b) ha valamely munkát egyidejűleg két vagy több személy végez, az egyik személyt — a többiek tudomására hozatalával — meg kell bízni a munka irányításával;
- c) a feladatok ellátásához a munkaeszközt és a szükséges védőeszközt olyan mennyiségben és minőségben kell biztosítani, hogy a feladatot ellátó személy munkáját saját és mások veszélyeztetése nélkül végezhesse.

67. Azoknál a BM szerveknél, ahol egyidejűleg több szerv dolgozóját foglalkoztatják, a munkavégzést munkavédelmi szempontból is össze kell hangolni. Amennyiben az adott BM szervnél külső szerv dolgozói végeznek munkát, az üzemeltető szerv a biztonsági követelményeknek megfelelően köteles a munkaterületet átadni.
68. A BM szerveknél a rendkívüli körülmények között történő munkavégzés, valamint az anyagmozgatások során a Rendelet 31—32. §-aiban foglalt általános rendelkezések az irányadók.

A személyi állomány egyéni védelmével kapcsolatos előírások

69. A szakirányítást végző BM szervek a személyi állományra vonatkozó mindazon intézkedések megtétele előtt, amelyek bármilyen vonatkozásban a személyi állomány egészségével, testi épségével kapcsolatba hozhatók, kötelesek a Csoportfőnökséggel előzetesen koordinálni és amennyiben szükséges, a védekezés módszereinek bevezetésére rendelkezni.
70. Amennyiben a szolgálat ellátása, illetőleg a munkavégzés az egészség és testi épség védelmére szolgáló műszaki megoldással teljes mértékben ki nem küszöbölhető veszélyekkel, ártalmakkal járhat, kiegészítő védelemként egyéni védőeszközt, védőitalt kell biztosítani, amelyet pénzben vagy más módon megváltani nem szabad.
71. Az egyes szolgálati feladatok és munkák elvégzéséhez szükséges védőfelszerelések, egyéni védőeszközök beszerzéséről, azok rendszeres használatának elrendeléséről a parancsnokok kötelesek gondoskodni.
72. Az egyéni védőfelszerelés és védőeszköz rendeltetésszerű használatát a közvetlen vezetők kötelesek rendszeresen ellenőrizni.
73. A személyi állomány egyéni védőeszközzel, valamint védőitallal történő ellátását — az egészségügyi miniszter és a munkaügyi miniszter együttes rendelkezései figyelembevételével —

telével kialakított — belügyi norma és normatívák szerint kell biztosítani.

74. A személyi állomány a rendelkezésre bocsátott egyéni védőeszközöket a vonatkozó rendelkezésekben foglaltaknak megfelelően köteles viselni, illetőleg használni. A védőruha tisztításáról, karbantartásáról az illetékes BM szerv köteles gondoskodni.
75. Ha az előírt védőeszközök nem állnak rendelkezésre, vagy a szükséges védelem biztosítására nem alkalmasak, a munkavégzést az illetékes vezetőnek meg kell tiltania.
76. A személyi állomány azon tagjai részére, akiknél a szolgálati, illetőleg a munkakörülmények indokolják, a vonatkozó norma szerint tisztálkodási eszközöket és szereket is biztosítani kell.

IV. FEJEZET

MUNKAVÉDELMI OKTATÁS ÉS VIZSGÁZTATÁS

A munkavédelmi oktatás

77. A munkavédelmi oktatást úgy kell megszervezni, hogy a személyi állomány megfelelő mértékben elsajátítsa az egészséges és biztonságos szolgálat ellátásával, illetőleg munkavégzéssel kapcsolatos magatartási szabályokat, továbbá azok alkalmazásával megvédje saját és mások egészségét, testi épségét.
78. A munkavédelmi oktatást a személyi állomány veszélyeztettségének megfelelő differenciáltsággal, a továbbképzések valamennyi szintjén meg kell szervezni mindazok részére, akiknek szolgálati tevékenysége, illetőleg munkája közvetlenül vagy közvetve kihat az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülmények megtartására.
79. A 77. pontban foglaltak megvalósítása érdekében a munkavédelmi ismereteket a Rendőrtiszti Főiskolán és a Belügyminisztérium tanintézeteiben (a továbbiakban: BM taninté-

zetek) — az iskola jellegének és szintjének megfelelően — kötelező tantárgyként oktatni kell.

80. A BM tanintézetekben történő munkavédelmi oktatás módját, tartalmát, az ahhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket a BM Személyügyi Főcsoportfőnökség állapítsa meg, illetőleg biztosítsa a BM Tanulmányi Munka Szabályzatával összhangban.
81. A BM szervek parancsnokai kötelesek biztosítani, hogy az irányításuk alá tartozó beosztottak és a belügyi munka önkéntes segítői — beosztásuknak, munkakörüknek megfelelő mértékben — az elméleti és gyakorlati munkavédelmi, szakmai ismereteket elsajátítsák. Ennek érdekében gondoskodniuk kell az ehhez szükséges személyi, tárgyi feltételekről, az oktatást végzők rendszeres továbbképzéséről, az oktatás előírás szerinti nyilvántartásáról.
82. Az újonnan szolgálatba állókat, munkába lépőket a szolgálat, illetőleg a munka megkezdése előtt előzetes, a továbbiakban pedig — a szolgálat, illetőleg a munka jellegének megfelelő gyakorisággal — ismétlődő elméleti és gyakorlati munkavédelmi oktatásban kell részesíteni.
83. Azt, akinek munkaköre vagy munkahelye megváltozott, illetőleg hat hónapot meghaladó távollét után áll szolgálatba, munkába, továbbá ha szolgálati helyén munkavédelmi szempontból jelentős technológiai változás történt, ismételt munkavédelmi oktatásban kell részesíteni.
84. A munkavédelmet oktatónak meg kell győződnie arról, hogy az oktatottak az anyagot elsajátították-e és a gyakorlatban tudják-e a tanultakat alkalmazni. Amíg ez nem állapítható meg, az érintett személyek csak felügyelet mellett foglalkoztathatók.
85. A BM szerveknél szolgálatot ellátó, illetőleg munkát végző más BM szerv állományába tartozó személyek munkavédelmi oktatásáról a foglalkoztató szerv gondoskodik, külső szervek esetében erről szerződésben kell rendelkezni.
86. Az elméleti és gyakorlati munkavédelmi oktatást a közvetlen vezetőknek, vagy a szerv parancsnoka által kijelölt személyeknek kell végezniük.

87. Az ismétlődő munkavédelmi oktatást évenként, a különösen veszélyes munkakörben foglalkoztatottaknál félévenként, illetőleg ha erről külön jogszabály rendelkezik, az abban foglaltak szerint kell megtartani. Az egyes munkakörökben foglalkoztatottak munkavédelmi oktatásának gyakoriságát a szerv munkavédelmi szabályzatában kell meghatározni.
88. A polgári alkalmazottak előzetes munkavédelmi oktatásának megtörténtét az 5. számú melléklet szerinti nyomtatványon, ismétlődő munkavédelmi oktatásának megtörténtét a 6. számú melléklet szerinti nyomtatványon kell igazolni. A kitöltött igazolást a polgári alkalmazott közvetlen vezetője köteles megőrizni.
89. A hivatásos állományúak és a hadkötelezettség alapján szolgálatot teljesítők előzetes, valamint ismétlődő munkavédelmi oktatását a kiképzési terv keretében kell megszervezni és ennek megtörténtét a 6. számú melléklet szerinti kimutatáson kell feltüntetni. A kimutatást a kiképzési naplóhoz kell csatolni.
90. A BM szerveken belüli és szervek közötti áthelyezések, vezénylések esetén a parancsnokok kötelesek a személyzeti szerv útján az érintett személyek 5. számú melléklet szerinti igazolását, a 105. pontban szereplő jegyzőkönyv kivonatát, illetve a 6. számú melléklet szerinti kimutatás kivonatát annak a szerv parancsnokának megküldeni, ahová az áthelyezés, illetőleg a vezénylés történt. Kilépés esetén fenti bizonylatokat a személyi anyaghoz kell csatolni.
91. A munkavédelmi oktatást, továbbképzést munkaidőben kell megtartani. A munkavédelmi oktatás részletes rendjét a szerv munkavédelmi szabályzatában kell meghatározni.

Munkavédelmi megbízottak képzése, továbbképzése

92. Azokon a helyeken, ahol a szerv munkavédelmi sajátosságai azt szükségessé teszik, a munkavédelmi megbízottak a megfelelő munkavédelmi szakképzettséget kötelesek megszerezni.

93. A munkavédelmi megbízottak szakismereteinek bővítése érdekében a Csoportfőnökség, a SZOT Munkavédelmi Továbbképző Intézettel közösen, az egyes kiemelt helyeken levő munkavédelmi megbízottak részére szervezzen esetenként célirányos, szakosított továbbképzést.

A Munkavédelmi Továbbképző Intézetbe vagy egyéb munkavédelmi tanfolyamra történő vezénylésről — a Csoportfőnök javaslata alapján — az illetékes BM szerv parancsnokának kell gondoskodnia.

94. A munkavédelmi megbízottak részére a Csoportfőnökség évente legalább egy alkalommal szervezzen központi szakmai továbbképzést. Ezen, aktuális kérdések megtárgyalásán és a feladatok meghatározásán túlmenően a résztvevőket tájékoztatni kell az időközben megjelent munkavédelmi rendelkezésekről és alkalmazásuk módjáról is.

A munkavédelmi vizsgáztatás

95. A balesetveszélyes, egészségre ártalmas tevékenységet folytató BM szervek parancsnokai és helyetteseik, valamint a személyi állomány azon tagjai, akiknek szolgálata vagy munkatevékenysége az egészség és testi épség védelmével kapcsolatos feladatokkal közvetlenül vagy közvetve összefüggésbe hozható, munkavédelmi vizsgát kötelesek tenni. A balesetveszélyes, egészségre ártalmas tevékenységet folytató szervek körét a Csoportfőnök javaslata alapján az államtitkár, illetőleg az illetékes miniszterhelyettes állapítja meg.
96. A BM szervek parancsnokainak és helyetteseiknek, valamint munkavédelmi megbízottaiknak vizsgáztatását a Csoportfőnökség végezze. A vizsgát a vezetők és a munkavédelmi megbízottak számára külön-külön kell lebonyolítani.
97. A munkavédelmi vizsgára kötelezettek körét a 95. pontban foglaltak figyelembe vételével a szerv munkavédelmi szabályzatában kell meghatározni és az alábbiakat kell irányadónak tekinteni:
- a) az a személy, akinek feladatköréhez tartozik az egészséges és biztonságos szolgálat-, illetőleg munkavégzés fel-

tételeinek biztosítása vagy ellenőrzése, a munkavédelmi ismeretekből vizsgát köteles tenni;

- b) aki saját vagy mások egészségét és testi épségét veszélyeztető munkakörben dolgozik, felügyelet nélkül csak akkor foglalkoztatható, ha az előírt munkavédelmi ismeretekből vizsgát tett.

98. A munkavédelmi vizsgára elsősorban:

- a) a műszaki, tervezői munkakörben foglalkoztatottakat (főmérnök, mérnök, technikus, tervező, műszaki ellenőr stb.);
- b) az egészségre és testi épségre ártalmas munkaterületen csoportvezetői vagy annál magasabb beosztásban dolgozókat (főorvos, orvos, vegyész, laboratóriumi vezető, sugárvédelmi felelős, RBV szaktiszt, műhelyvezető, garázsmeister, mosodavezető, raktárvezető, konyhavezető stb.), kell kötelezni.

99. A munkavédelmi vizsga alól mentesíteni kell azonban azt, aki legalább középfokú munkavédelmi szakképzettséggel rendelkezik.

100. A munkavédelmi vizsgára kötelezetteknek a szerv parancsnokából vagy megbízottjából, a munkavédelmi megbízottból, és az illetékes alapellátási orvostól, valamint a polgári alkalmazottak tekintetében a szerv illetékes szakszervezeti képviselőjéből alakított bizottság előtt kell vizsgáznuk. A vizsgát munkaidőben kell megszervezni és az azon való részvételt biztosítani kell.

101. A vizsgához való felkészüléshez szükséges tananyagot a vizsgázók részére a szerv parancsnokának kell biztosítania. A munkavédelmi vizsga anyagának:

- a) a Szabályzatban;
- b) a szerv munkavédelmi szabályzatában;
- c) az adott szervre, illetőleg munkahelyre és munkakörre vonatkozó állami szabványokban, előírásokban;
- d) a személyi állomány életének, testi épségének, egészsé-

gének sérelméből eredő károk megtérítésére vonatkozó jogszabályokban és belügyi rendelkezésekben

foglalt rendelkezésekre kell kiterjednie.

102. A munkavédelmi vizsgát a munkaeszközök lényeges változtatása esetén szükség szerint, átlagosan ötévenként meg kell ismételni. Személyi változás esetén a vizsgára kötelezetteknek a munkakör betöltésétől számított három hónapon belül vizsgáznuk kell, kivéve, ha az érintett személy már előzően vizsgázott és a korábbi, valamint az új szolgálati, illetőleg munkaviszony sajátossága között lényeges eltérés nincs.
103. Sikertelen vizsga esetén a munkavédelmi vizsgát három hónapon belül meg kell ismételni. Kétszeri eredménytelen vizsga után a vizsgázót addigi munkakörébe alkalmazni nem lehet.
104. A sikeres munkavédelmi vizsga megtörténtét a 7. számú melléklet szerinti nyomtatvány kitöltésével kell igazolni. A bizonyítványt a vizsgázó részére ki kell adni, aki azt köteles megőrizni.
105. A munkavédelmi vizsga lebonyolításáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek egy példányát a személyzeti szervnek kell átadni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:
 - a) a vizsga helyét és időpontját;
 - b) a vizsga tárgyát;
 - c) a vizsgabizottság tagjainak nevét, beosztását;
 - d) a vizsgázó nevét, születési évét, beosztását és a vizsgán elért eredményét (megfelelt, nem felelt meg).

V. FEJEZET

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSEK

A munkavédelmi tevékenység ellenőrzése

106. Az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkafeltételek biztosítása érdekében a munkavédelmi tevékenységet a BM szerveknél folyamatosan ellenőrizni kell.

107. A miniszteri, miniszterhelyettesi átfogó (komplex) ellenőrzések keretében az ellenőrzött szerv munkavédelmi helyzetét és tevékenységét is meg kell vizsgálni.
108. A Csoportfőnökség munkavédelmi felügyelői a BM szerveknél szükség szerint, de legalább ötvenként kötelesek helyszíni munkavédelmi ellenőrzést tartani. Amennyiben az ellenőrzés alapvető hiányosságokat állapít meg, akkor egy éven belül utóellenőrzést kell tartani.
109. A parancsnokok kötelesek az ellenőrzést végző munkavédelmi felügyelőknek a szükséges felvilágosítást megadni, iratokat és egyéb anyagokat rendelkezésükre bocsátani.
110. A munkavédelmi ellenőrzés módszerére a Belügyminisztérium belső ellenőrzési tevékenységének továbbfejlesztéséről szóló belügyminiszteri utasításban foglaltak az irányadók.
111. A BM szervek és alegységek parancsnokai illetékességi területükön kötelesek rendszeresen gondoskodni arról és ellenőrizni azt, hogy:
- a) a szolgálati helyek, valamint technikai és munkaeszközök a munkavédelmi követelményeknek megfelelőek;
 - b) a személyi állomány tagjai a szolgálat ellátásával és a munkavégzéssel összefüggő munkavédelmi ismereteket elsajátítsák, az előírásokat megtartsák és a szükséges védőeszközöket rendeltetésszerűen használják;
 - c) a szolgálati helyen rend, tisztaság és fegyelem legyen.
112. A munkát közvetlenül irányító vezető köteles meggyőződni arról, hogy a munkafeltételek a munkavédelmi követelményeknek megfelelnek-e. A munkafeltételek ellenőrzésének gyakoriságát és módját a szerv munkavédelmi szabályzatában kell meghatározni.
113. Az illetékes parancsnok a tudomására jutott rendellenességet köteles azonnal megvizsgálni és annak megszüntetéséről intézkedni, közvetlen veszély esetén pedig a szolgálati vagy munkatevékenységet leállítani.

114. Azt a személyt, aki alkohol hatása alatt áll, vagy aki a védőberendezés szándékos kiiktatásával dolgozik, illetőleg a technikai és munkaeszközöket nem rendeltetésüknek megfelelően használja, továbbá azt, aki a részére biztosított egyéni védőeszköz nélkül dolgozik, a szolgálat ellátásától, illetőleg a munkavégzéstől a rendellenes állapot vagy helyzet megszüntetéséig el kell tiltani.

A munkaeszközök biztonsági felülvizsgálata

115. A BM szerveknél az egészséges és biztonságos munkavégzés folyamatának biztosítása érdekében azokat a munkaeszközöket, amelyek üzemi jellemzőik miatt a személyi állományra veszélyt jelentenek, időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni.
116. A munkaeszközök időszakos biztonsági felülvizsgálatának módját, gyakoriságát:
- a) a vonatkozó műszaki előírásokban, szabványokban, gépkönyvben foglaltaknak, vagy ezek hiányában;
 - b) a műszaki és üzemeltetési tapasztalatoknak
- megfelelően kell a szerv munkavédelmi szabályzatában meghatározni.

A munkavédelmi szemlék megtartása

117. A BM szerveinél az egészséges és biztonságos szolgálati és munkakörülmények fenntartása, illetőleg folyamatos javítása céljából évenként, a fokozott veszéllyel járó területeken (lőterek, műhelyek, szertárak, stb.) évente többször — a veszély jellegétől függően, a parancsnok megítélése szerinti gyakorisággal — munkavédelmi szemléket kell tartani.
118. A munkavédelmi szemlékre állandó jellegű szemlebizottságot kell kijelölni. Elnöke az érintett alegység parancsnoka vagy helyettese, tagja a területileg illetékes alapellátási orvos és a szerv munkavédelmi megbízottja. Polgári alkalmazottakat érintő szemlékre az illetékes szakszervezeti szerv képviselőjét is meg kell hívni.

119. A munkavédelmi szemlének ki kell terjednie az adott BM szerv összes szolgálati helyének teljes és rendszeres felülvizsgálatára, valamint az egészséges és biztonságos feladat-teljesítés feltételeinek átfogó ellenőrzésére ezen belül is elsősorban:

- a) az előző szemlék jegyzőkönyveinek tárgyidőszakra vonatkozó (határidőzött) határozataira;
- b) az oktatásokra, a foglalkoztatási feltételek biztosítására, és a szabályok megtartására;
- c) a szolgálati balesetek és a szolgálati betegségek bejelentésére, kivizsgálására;
- d) a műszaki-, munkavédelmi dokumentációkra, a gépekre, berendezésekre, az épületekre és tartozékaira, a szociális létesítményekre;
- e) a munkaegészségügyi és balesetelhárítási rendszabályok megtartására.

120. A munkavédelmi szemléről jegyzőkönyvet kell felvenni, melynek tartalmaznia kell:

- a) a szemlebizottság tagjainak nevét, beosztását és rendfokozatát;
- b) az ellenőrzött szerv pontos megnevezését és az ellenőrzés idejét;
- c) az észlelt hiányosságokat, kiemelve azokat, amelyeket az előző ellenőrzés is feltárt, de megszüntetésükre nem került sor;
- d) a hiányosságok megszüntetésére szükséges intézkedések végrehajtásáért felelős személyek nevét és a végrehajtás határidejét.

121. A munkavédelmi szemlejegyzőkönyvet iktatószámmal kell ellátni és az csak a szerv parancsnokának vagy helyettesének aláírásával helyezhető irattárba.

122. A munkavédelmi szemle megtartásának részletes rendjét a parancsnokok a munkavédelmi szabályzatukban kötelesek meghatározni.

123. A parancsnokok az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek meglétéről, az annak javítására tett intézkedések hatékonyságáról, valamint a munkavédelmi előírások és a vezetők hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásáról évente legalább egyszer személyesen is kötelesek meggyőződni.

VI. FEJEZET

A SZOLGÁLATI BALESET ÉS SZOLGÁLATI BETEGSÉG BEJELENTÉSE, KIVIZSGÁLÁSA ÉS NYILVÁNTARTÁSA

A szolgálati baleset, valamint a szolgálati betegség fogalma

124. E Szabályzat alkalmazásában baleseten az emberi szervezet ért olyan egyszeri külső hatást kell érteni, amely az ember akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid időn belül következik be és sérülést, mérgezést vagy más egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.
125. Munkavédelmi kivizsgálás és nyilvántartás szempontjából szolgálati balesetnek minősülnek mindazon balesetek, amelyek a személyi állomány tagjait:
- a) a szolgálati feladatuk teljesítése, illetőleg munkavégzés közben, vagy azokkal összefüggésben, a szolgálati helyen vagy azon kívül a BM szerv érdekében végzett tevékenységük során, mindkét esetben munkaidőben vagy azon kívül;
 - b) a kiképzési terv (napirend) szerint előírt gyakorlati foglalkozásokon, kötelező sportfoglalkozásokon;
 - c) BM elhelyezési körleteiben az üzemeltető szervnek felróható munkavédelmi hiányosságok következményeként;
 - d) szolgálatba, illetőleg munkába, valamint a munkaidő után közvetlenül — nagyobb kitérés nélkül — haza (lakás, szállás) menet közben (útibaleset);
 - e) kiküldetés tartama alatt a szolgálati, illetőleg munkaviszonyból vagy más jogviszonyból eredő kötelezettség-

gük teljesítésével vagy a kiküldetés során elszenvedett útibalesettel összefüggésben; valamint

f) szervezett társadalmi munka végzése vagy egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során érték.

126. Nem tekinthető szolgálati balesetnek az, amely a személyi állomány tagját a szolgálati helyén, nem kötelező jellegű sportolás során vagy kulturális rendezvény közben nem a munkával összefüggésben érte. Nem minősül szolgálati balesetnek az öncsonkítás és az öngyilkosság sem.

127. Munkavédelmi szempontból ki kell vizsgálni, be kell jelenteni és nyilván kell tartani azokat a baleseteket is, amelyek a sérült személy szolgálati feladatainak, illetőleg munkaköri kötelezettségeinek megszegésével kapcsolatban (pl.: engedély vagy bejelentés nélkül végzett munka, engedély nélküli fuvar, munkafegyelem megsértése, ittasság stb.) következtek be.

128. A 125. és 127. pontban felsorolt balesetek munkavédelmi szempontból:

a) a hivatásos állományúak és a hadkötelezettség alapján katonai szolgálatot teljesítők, valamint a belügyi munka önkéntes segítői (önkéntes rendőr, önkéntes határőr, önkéntes tűzoltó) és a szolgálati feladatokba bevont polgári személyek esetében szolgálati jellegű balesetnek;

b) a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottak tekintetében pedig üzemi jellegű balesetnek minősülnek.

129. A társadalombiztosítási szolgáltatások, valamint a kártalanítás szempontjából szolgálatinak, illetőleg üzeminek minősülő balesetek körét külön jogszabályok határozzák meg.

130. Szolgálati betegség alatt azt a bejelentési kötelezettség alá eső, illetőleg kártalanításra jogot adó betegséget kell érteni, amelyben a személyi állomány tagja szolgálatának, munkakörének ellátása során, azzal közvetlen összefüggésben betegedett meg. A bejelentési kötelezettség alá eső, illetőleg kártalanításra jogot adó szolgálati betegségek körét és az

ezekkel kapcsolatos eljárási rendet külön rendelkezések határozzák meg.

Eljárás szolgálati baleset során

131. A szolgálati baleseteket, valamint szolgálati betegségeket be kell jelenteni, ki kell vizsgálni, nyilván kell tartani és az azokat előidéző okokat fel kell tární.
132. A BM szerveknél történt szolgálati baleseteknél, szolgálati betegségeknél a parancsnokok kötelesek azok előfordulását kivizsgálni és a vizsgálat alapján a hasonló esetek, illetőleg megbetegedések megelőzésére a szükséges intézkedéseket megtenni.
133. Amennyiben a személyi állomány tagja sérülést, balesetet szenved, köteles arról azonnal, közvetlenül vezetőjének, parancsnokának jelentést tenni. Amennyiben egészségi állapota vagy egyéb ok miatt erre nem képes, a jelentési kötelezettség a sérült személy közvetlen munkatársát terheli. Az a körülmény, hogy a sérült a balesetét azonnal nem jelentette, továbbá, hogy a balesetnek szemtanúja nem volt, nem zárja ki a baleset szolgálati eredetének megállapítását.
134. A személyi állomány valamennyi tagja a tőle elvárható módon köteles a balesetet szenvedett személynek segítséget nyújtani.
135. A sérült személy közvetlen parancsnoka köteles a tudomására hozott vagy az általa észlelt szolgálati balesetről:
 - a) amennyiben az előreláthatóan egészségügyi felmentéssel is jár, azonnal jelentést tenni a szerv parancsnokának és értesíteni arról a szerv munkavédelmi megbízottját, polgári alkalmazott sérülése esetén a helyi szakszervezeti szervet is;
 - b) valamennyi esetben, beleértve az egészségügyi felmentéssel nem járó sérüléseket is, a szükséges adatoknak a helyi baleseti naplóba történő bejegyeztetéséről gondoskodni.

136. A parancsnok vagy az általa megbízott személy köteles haladéktalanul gondoskodni a sérült személy vagy személyek orvosi ellátásáról, szükség esetén kórházba szállításáról és a baleset okának kivizsgálásáról.
137. A szolgálati baleseteket és a szolgálati betegségeket a parancsnokok 24 órán belül kötelesek kivizsgáltatni. A sérült személy közvetlen parancsnoka a balesetek kivizsgálását nem végezheti. A polgári alkalmazottakat ért üzemi balesetek kivizsgálásába a szerv illetékes szakszervezeti képviselőjét is be kell vonni.
138. A parancsnok vagy megbízottja távbeszélőn köteles az Osztállyal 24 órán belül közölni, illetőleg bizottsági vizsgálat megindítására azonnal intézkedni, ha a szolgálati baleset:
- a) a sérült halálát;
 - b) kettőnél több személy egyszerre (egyidőben) történő sérülését, vagy más egészségkárosodását;
 - c) az orvosi vélemény alapján életveszélyes sérülést vagy más egészségkárosodást: súlyos csonkulást (a hüvelykujj, vagy a kéz, illetőleg a láb két vagy több ujjának nagyobb részének elvesztése, továbbá ennél súlyosabb esetek), érzékszerv (látó-, halló-, beszélnőképesség stb.) elvesztését feltűnő torzulást vagy bénulást, illetőleg elme-zavart okozott.
139. Ha a 138. pontban felsorolt baleset olyan berendezésnél vagy tevékenységi körben következett be, amely valamely műszaki felügyeletet gyakorló szerv ellenőrzése alá tartozik (pl.: Országos Energetikai és Energiaszolgáltatástechnikai Felügyelet), a balesetet a felügyelet területileg illetékes szervének is haladéktalanul be kell jelenteni.
140. Ha a 138. pontban megjelölt következmény később, de legfeljebb a balesetet követő 3 hónapon belül következik be, a bejelentést ezen eseményekre pótlólag meg kell tenni.
141. A 138. pontban felsorolt esetekben az érintett szerv parancsnokának gondoskodnia kell arról, hogy a vizsgálat lefolytatásáig a helyszín érintetlen maradjon.

142. A baleset helyszínének megváltoztatására, illetőleg a munka folytatására engedélyt adni csak írásban, kellő indoklással az esetben szabad, ha azt a további veszély elhárítása vagy jelentős szolgálati, illetőleg gazdasági érdek szükségessé teszi. Ez esetben a helyszínről rajzot vagy fényképfelvételt kell készíteni és a tárgyi bizonyítékul szolgáló eszközöket meg kell őrizni.
143. A szolgálati balesetekről a szerv munkavédelmi megbízottjának titkosított, név szerinti nyilvántartást kell vezetni a 8. számú melléklet szerint.
144. A baleseti nyilvántartás vezetésénél, azok rovatainak kitöltésénél a 9. számú melléklet útmutatója szerint kell eljárni.
145. A munkavédelmi megbízottak a 3 napon túl gyógyuló szolgálati balesetekről vezetett nyilvántartás első példányát a tárgyévét követő január hó 15-ig kötelesek az Osztályra — a BM Határőrség szervei vonatkozásában a BM Határőrség Országos Parancsnokságára, az állami tűzoltóság szerveinél a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságára — felterjeszteni. Amennyiben nem történt baleset, azt is jelenteni kell.
146. A 125. pontban felsorolt és előreláthatóan 3 napon túl gyógyuló sérüléssel járó szolgálati balesetekről — a balesetet követően haladéktalanul, de legkésőbb 72 órán belül — a 10. számú melléklet szerinti baleseti jegyzőkönyvet kell felvenni.
147. A 146. pontban foglaltakon túl fel kell venni a baleseti jegyzőkönyvet akkor is, ha azt a sérült vagy a hozzátartozója kéri, vagy amikor a baleset minősítése vitás.
148. A baleseti jegyzőkönyv előírás szerinti és szabályszerű felvételéért az a parancsnok felel, akinek a sérült az állományába tartozik.
149. Vezénylés, kirendelés, illetőleg munkavégzésre átengedés esetén a sérült munkáját irányító szerv — a vezénylő, kirendelő (átengedő) szerv egyidejű értesítése mellett — köteles a balesetet bejelenteni, nyilvántartásba venni és a sérülési jegyzőkönyvet felvenni.
150. A szerv munkavédelmi megbízottja a balesetről készített jegyzőkönyv egyik példányát a balesetet követő 30 napon

belül az Osztályra, — a BM Határőrség szervei vonatkozásában a BM Határőrség Országos Parancsnokságára, az állami tűzoltóság szervei vonatkozásában a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságára — haladéktalanul köteles megküldeni.

151. A szolgálati balesetek jegyzőkönyvezésére a vonatkozó jogszabályi rendelkezések az irányadók. A baleseti jegyzőkönyvet a 11. számú mellékletben foglaltak szerint kell kitölteni.
152. A baleset minősítésére jogosult parancsnok a baleseti jegyzőkönyv aláírásával egyidejűleg a sérült részére (elhalálozás esetén a közvetlen hozzátartozójának) a 12. számú melléklet szerinti „HATÁROZAT”-ot köteles átadni.

VII. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

153. Fegyelmi eljárást kell indítani az ellen, aki a feladatköréből adódó:
- a) munkavédelmi előírásokat nem tartja be, illetőleg a munkavédelmi szabályok betartásának ellenőrzését elmulasztja;
 - b) munkavédelmi szabályokat, rendelkezéseket vétkesen megszegi és ezzel saját vagy mások egészségére, testi épiségére nézve veszélyhelyzetet teremt.
154. Súlyos következményekkel járó balesetet, egészségkárosodást előidéző, egy vagy több személy egészségét és testi épiségét veszélyeztető esetekben a munkavédelmi szabályokat megsértőkkel szemben büntető eljárásnak lehet helye.
155. Ha valamely ágazati óvórendszabály rendelkezése csak eltéréssel alkalmazható, erről a szerv parancsnokának az Osztályt értesíteni kell. Az értesítésben fel kell tüntetni, hogy milyen más egyenértékű intézkedéssel biztosítják az egészséges és biztonságos szolgálatellátást, illetőleg munkavégzés feltételeit.

156. Az óvórendszabály rendelkezéseitől eltérni csak akkor szabad, ha a 155. pontban elrendelt, értesítéstől számított 30 napon belül az Osztály észrevételt nem tesz.
157. Ahol más jogszabály az ÁBEO-t említi, ott azon a Rendeletben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglaltakat és az állami szabványokat kell érteni. A Szabályzatban foglaltak végrehajtásával összefüggő fontosabb jogszabályok és belügyi rendelkezések felsorolását a függelék tartalmazza.
158. A munkavédelmi tevékenység hatékonysága érdekében a BM szerveinél fokozni kell az ezirányú propaganda és felvilágosító tevékenységet, ezen belül munkavédelmi témájú filmek, kiadványok, szemléltető eszközök beszerzését, készíttetését.
159. A 158. pontban foglaltak megvalósításához a BM szervek költségvetésében a szükséges pénzügyi fedezetet folyamatosan tervezni kell.
160. A Szabályzat alkalmazásában:
- a) munkaeszköz: minden olyan technikai felszerelés, gép, fegyverzet, berendezés, jármű, szerszám, védőeszköz, alkatrész, anyag, energia, amely a szolgálat ellátása, a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben felhasználásra kerül;
 - b) karbantartás: minden olyan tevékenység, amely a munkaeszközök és szolgálati helyek biztonságos használatához, megbízhatóságának helyreállításához, illetőleg fenntartásához szükséges;
 - c) szervezett társadalmi munka: a BM szervek által kezdeményezett, irányított vagy jóváhagyott, illetőleg előzetes bejelentés alapján tudomásulvett munkavégzés;
 - d) felsőfokú munkavédelmi képesítésnek számít: a munkavédelmi szakmérnöki, a munkavédelmi üzemmérnöki végzettség, továbbá a volt Felsőfokú Munkavédelmi Tanfolyam, valamint a Felsőfokú Munkavédelmi Képesítő Tagozat sikeres elvégzése;
 - e) középfokú munkavédelmi képesítésnek számít a munkavédelmi technikus minősítő vizsga sikeres letétele;

- f) alapfokú munkavédelmi képzésnek számít a Csoportfőnökség által szervezett tanfolyam sikeres elvégzése;
- g) a szolgálati feladatokba bevont polgári személy, ha a szolgálati feladat végzése során balesetet szenved, a belügyi munka önkéntes segítőjének minősül.

161. A BM szerveknél esetenként foglalkoztatott elítéltek, őrizetese balesetének elbírálásánál az IM Büntetésvégrehajtás Országos Parancsnokság vonatkozó rendelkezéseit is figyelembe kell venni.

Budapest, 1981. október hó 12-én.

- a) javaslatot tenni az illetékes parancsnokságnak a munkavédelmi megfigyelő szabályzatára;
 - b) véleménynyilvánítást a munkavédelmi kérdéseivel kapcsolatban;
 - c) gyakorolni a munkavédelmet is érintő szabályzatok kiadásával kapcsolatos egyetértési jogait.
2. Az Mt. 14. § (2) bekezdésben foglaltak alapján a munkavédelmi vonatkozó rendelkezések megtartását ellenőrizni, vizsgálni, ennek során megállapítani:
- a) állapotokat az élettér és munkahelyi körülményekre vonatkozó szabályok megtartását;
 - b) tájékoztatási, felvilágosítási, előkészítő képzési és ellenőrzési szervek a munkaviszonyra vonatkozó szabályok megtartásáról;
 - c) felhívást az élettér állapotát ellenőrzés során észlelt hibákkal, munkavédelmi szabályokkal szemben;
 - d) megfigyelő eljárást kezdeményezni, ha a feltárt hibák felszámolására a szükséges intézkedések megtételére kellő időben és megfelelő erőforrással nem kerül sor.
3. A képzésmények képzésének vétele előtti eljárásban részt vesznek a Rendület 10-12. §-ában foglalt minimum esetekben, amikor olyan körülményekről van szó, ami új objektum létesítése, a meglévő felújítása, vagy a szolgálati, munkahelyi körülmények lényeges megváltoztatásával járó bevezetés.

T Á J É K O Z T A T Ó

a szakszervezeti szervezetek a munkavédelemmel kapcsolatos jogairól, feladatairól

A BM szerveknél működő szakszervezeti szervezetek a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottak tekintetében a munkavédelemmel kapcsolatban a Munka Törvénykönyve (a továbbiakban: Mt) és a Rendelet szerint jogosultak:

1. Az Mt 13. § (2) bekezdése szerint résztvenni a munkavédelem szabályozásában, ennek keretében:
 - a) javaslatot tenni az illetékes parancsnoknak a munkavédelem megfelelő szabályozására;
 - b) véleményt nyilvánítani a munkavédelem kérdéseivel kapcsolatban;
 - c) gyakorolni a munkavédelmet is érintő szabályzatok kiadásával kapcsolatos egyetértési jogkört.
2. Az Mt. 14. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a munkavédelemre vonatkozó rendelkezések megtartását ellenőrizni, vizsgálni; ennek során jogosultak:
 - a) ellenőrizni az élet- és munkakörülményekre vonatkozó szabályok megtartását;
 - b) tájékoztatást, felvilágosítást, adatokat kérni az ellenőrzött szervtől a munkaviszonyra vonatkozó szabályok megtartásáról;
 - c) felhívással élni, kifogást emelni az ellenőrzés során észlelt hibákkal, mulasztásokkal szemben;
 - d) megfelelő eljárást kezdeményezni, ha a feltárt hibák felszámolására a szükséges intézkedések megtételére kellő időben és megfelelő módon nem kerül sor.
3. A létesítmények használatba vétele előtti eljárásban résztvenni a Rendelet 18—21. §-aiban foglalt mindazon esetekben, amikor olyan beruházásról van szó, ami új objektum létesítésével, a meglevő felújításával, vagy a szolgálati, munkakörülmények lényeges megváltoztatásával függ össze.

4. A munkavédelmi oktatás elősegítésében közreműködni, a polgári alkalmazottak körében az egészségvédelmi és balesetelhárítási ismeretekből elméleti és gyakorlati oktatást szervezni.
5. A Rendelet 46. §-ában foglaltak alapján az egyetértési jogot gyakorolni az ágazati óvőrendszabályoktól való eltérés szükségessége esetén.
6. A balesetek kivizsgálásában résztvenni, a polgári alkalmazottakat ért minden, előreláthatólag 3 napon túli keresőképtelenséget okozó esetekben.
7. A szakszervezeti, társadalmi munkavédelmi felügyelőt megillető jogokat gyakorolni a Rendelet 11. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a polgári alkalmazottakat foglalkoztató munkahelyeken.

IRÁNYMUTATÁS

**a munkavédelmi engedélyezési eljáráshoz, a gépek,
berendezések, létesítmények használatbavételéhez
és üzembehelyezéséhez**

1. Használatbavételi, üzembehelyezési engedély kiadására — az alábbi feltételek együttes teljesítése esetén — az a parancsnok jogosult:
 - a) aki munkavédelmi vizsgát tett;
 - b) aki az üzemeltetendő gépek, berendezések, létesítmények közvetlen üzemeltetője felett felügyeletet gyakorol;
 - c) akit a szerv parancsnoka a feladat ellátásával írásban (munkaköri leírásban, munkavédelmi szabályzatban stb.) megbízott.
2. Egyes gép, berendezés üzemeltetési engedélyének kiadásával az üzemeltető egység közvetlen vezetője bízható meg. Kivételt képeznek az 1/1978. (I. 26.) KGM—KPM—ÉVM számú együttes rendelet hatálya alá tartozó emelőgépek. Ezekre az engedélyt az emelőgép ügyintéző adja meg.
3. A BM Korvin Ottó Kórház és Intézményei keretében működő laboratóriumok, műtők, kórtermek, műhelyek használatbavételi engedélyének kiadásával a gazdasági igazgató-ság műszaki csoportvezetője bízható meg.
4. Műhely, üzem használatbavételi engedélyének kiadására az anyagi, technikai szolgálat vezetője jogosult.
5. A BM Központi Ellátó Parancsnokság kezelésében levő olyan létesítmények, objektumok esetében, ahol az üzemeltetési, használatbavételi engedélyek kiadásának feltételei a létesítményt, objektumot használó szervek parancsnokainál nem biztosítottak, ott az engedély kiadása a BM KEP Elhelyezési és Felújítási Osztály vezetőjének hatáskörébe tartozik.

6. Az engedély kiadásával nem bízhatók meg:
 - a) a gép, berendezés, műhely, üzem, laboratórium, műtő, kórház stb. üzemeltetéséért közvetlenül felelős vezetők (véleményüket azonban ki kell kérni);
 - b) a munkavédelmi felügyelők;
 - c) a munkavédelmi megbízottak és munkatársaik (a munkavédelmi alkalmasság megállapításánál viszont támaszkodni kell véleményükre).
7. A használatbavételi, üzemeltetési engedélyben rögzíteni kell:
 - a) a gép, berendezés stb. pontos megnevezését, telepítésének helyét, ipari nyilvántartási, valamint leltári számát, villamos adatait, érintésvédelmi és egyéb (pl.: zaj, megvilágítás, klímaparaméterek, próbanyomás stb.) mérések eredményeit;
 - b) a tervező, a kivitelező építészeti, gépészeti, villamos stb. munkavédelmi nyilatkozatát, az esetleges szakvéleményeket;
 - c) az eljárás során tapasztalt hiányosságokat, azok megszüntetésének határidejét;
 - d) az engedély jellegét (próba, ideiglenes, végleges).
8. Az 1—7. pontokban foglaltak nem érintik az egyes szakhatóságok (pl.: kazánfelügyelet, közegészségügyi-járványügyi, tűzrendészeti stb.) használatbavételi, üzembehelyezési, engedélyezési jogkörét.

I R Á N Y M U T A T Á S

a munkavédelmi szabályzat készítéséhez

Általános tudnivalók:

1. A munkavédelmi szabályzat (a továbbiakban: MvSz) a BM szervek munkavédelmi alapszabálya, amely meghatározza az egyes munkakörökben, illetőleg szolgálati helyeken dolgozók, szolgálatot teljesítők tevékenységének szabályait. Megszegése — a cselekmény, vagy az annak nyomán bekövetkezett esemény súlyától és jellegétől függően — fegyelmi, szabálysértési, illetve büntető eljárást vonhat maga után.
2. Az MvSz célja, hogy az adott BM szerv egészére kiterjedően — egységes szempontok szerint — rögzítse a vezetők és beosztottak munkavédelmi feladatait, a foglalkoztatás munkavédelmi feltételeit, a munkavédelmi oktatás rendjét, a védőeszközök, védőítal és tisztálkodószerek juttatásának szabályait, a munkavégzésre és szolgálatteljesítésre vonatkozó általános követelményeket és meghatározza a munkavédelmi eljárások rendjét. Az MvSz nem tartalmazhat műszaki követelményeket.
3. Az MvSz-t a parancsnok — a polgári alkalmazottak tekintetében a szakszervezet képviselőjével egyetértésben — adja ki, módosítja, illetve egészíti ki.
4. Az MvSz-t összhangba kell hozni a munkavédelmet is érintő belső szabályzatokkal (pl.: szervezeti, működési, egészségügyi, tűzvédelmi szabályokkal, szakutasításokkal stb.). Az MvSz kidolgozásánál, módosításánál ki kell kérni az állomány tagjainak véleményét, illetve be kell vonni az érintett szak- és irányító vezetőket, tűzvédelmi, forgalombiztonsági, RBV szakembereket, valamint az alapellátási orvost is.
5. Az MvSz-t a BM szervek egészére kiterjedő hatállyal kell kiadni. A BM szervekhez tartozó, de azoktól helyileg elkülönült alegységek parancsnokai az MvSz-t külön rendelkezésekkel egészítsék ki, és azt az MvSz mellékleteként adják ki.

6. Az MvSz-nek tartalmaznia kell mindazon követelményeket, amelyeket a Szabályzat és más vonatkozó jogszabályok az MvSz-be utalnak, továbbá azokat a követelményeket, amelyeket munkavédelmi jogszabályok nem tartalmaznak, de amelynek szabályozása a szervnél annak sajátosságait figyelembe véve szükséges és indokolt.
7. Az MvSz mindenkor feleljen meg a szerv szervezeti felépítésének, a munka-, illetőleg szolgálat körülményeinek és az érvényes munkavédelmi előírásoknak. Az MvSz-t szükség szerint, de legalább évente felül kell vizsgálni, az indokolt módosítást ki kell adni. Ha a módosítás, vagy a kiegészítés eléri az MvSz tartalmának egyharmadát, új MvSz-t kell kiadni.

Az MvSz tartalmának, felépítésének, fő fejezeteinek meghatározásánál követendő szempontok:

I. AZ MvSz HATÁLYA

II. A MUNKAVÉDELEM TEVÉKENYSÉGI RENDJE

1. A parancsnok, az alegységparancsnokok és a közvetlen parancsnokok és vezetők munkavédelmi jog- és feladatköre (az itt rögzített feladatokat a beosztás szerinti munkaköri leírásban kell pontosítani).
2. A munkavédelmi feladatokkal megbízottak mint pl.:
 - a) munkavédelmi megbízott,
 - b) forgalombiztonsági előadó,
 - c) emelőgép ügyintéző,
 - d) nyomástartó ügyintéző,
 - e) méregfelelős,
 - f) sugárvédelmi megbízott,
 - g) tűzvédelmi előadó,
 - h) RBV szaktiszt stb. jogköre és feladatai.
3. A munkavédelmi örmozgalom működési rendje.

III. A FOGLALKOZTATÁS MUNKAVÉDELMI FELTÉTELEI

4. Az előzetes és időszakos orvosi, illetve pályaalakmassági vizsgálatok rendje a vonatkozó szabályzatok szerint.
5. A szakképesítésre, munkavédelmi szakképesítésre, munkavédelmi vizsgakötelezettségre vonatkozó rendelkezések. A szakképesítéshez, illetve a munkavédelmi vizsgához kötött munkakörök és szolgálati helyek felsorolása.

IV. A MUNKAVÉDELMI OKTATÁS ÉS VIZSGÁZTATÁS RENDJE

6. A munkavédelmi képzésre és továbbképzésre, illetve az elméleti és gyakorlati oktatásra vonatkozó rendelkezések:
 - a) munkábalépéskor, áthelyezéskor, más munkakörbe helyezés esetén, 6 hónapot meghaladó távollét után szükséges oktatás;
 - b) új anyag, munkaeszköz, eljárás bevezetésekor, valamint rendkívüli esetben (pl.: baleset) szükséges oktatás;
 - c) évi ismétlődő oktatás;
 - d) a szerv területén munkát végzők, illetve szolgálatot teljesítők, de nem annak állományába tartozók oktatása;
 - e) az oktatást végzők képzése.
7. Az oktatottak beszámoltatása az oktatás alkalmával szerzett ismeretekről:
 - a) az anyag elsajátításáról való meggyőződés módja és rendje;
 - b) a munkavédelmi vizsgák rendje, a vizsgabizottság összetétele és feladatai.
8. A szakmai képzéssel és továbbképzéssel kapcsolatos munkavédelmi követelmények.

9. Az elsősegélynyújtók oktatására, továbbképzésére vonatkozó rendelkezések.
10. Az oktatási tematika jóváhagyásának rendje.

V. EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK, VÉDŐITAL, TISZTÁLKODÁSI ESZKÖZÖK ÉS SZEREK JUTTATÁSA

11. Egyéni védőeszközök:
 - a) megrendelésének beszerzésének, nyilvántartásának, kiadásának rendje;
 - b) azon tevékenységek felsorolása, ahol egyéni védőeszközök használata kötelező, a hozzátartozó egyéni védőeszköz megjelölésével;
 - c) egyéni védőeszközök tisztításának, karbantartásának, felülvizsgálatának rendje.
12. Védőital:
 - a) a védőitalra jogosító munkakörök megjelölése;
 - b) a juttatás szabályai.
13. Tisztálkodási eszközök, szerek és védőkrémek mennyisége, fajtája, kiadásának időközei, munkakörök szerinti bontásban.
14. A tisztálkodás szabályai.

VI. MUNKAVÉGZÉSRE, SZOLGÁLTATTELJESÍTÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

15. Általános magatartási szabályok meghatározása:
 - a) a biztonságos munkavégzésre, szolgálatteljesítésre alkalmas állapot;
 - b) korlátozások: gyűrű, óra viselése, ruházat, lábbeli fajtája, dohányzás tilalma stb.;
 - c) egyéb.

16. A műszaki megoldás nem kellő hatékonysága esetén, illetve az egyes folyamatos munkáknál, szolgálatteljesítésnél szükséges munkavédelmi jellegű személyi, szervezési intézkedések (pl.: munkaközi szünet, étkezés, munkaidő-kedvezmény, aktív pihenés stb.).
17. A szerv területén kívül végzett munkavégzésre, illetve szolgálatteljesítésre vonatkozó rendelkezések, beleértve a szervezett társadalmi munkát is.
18. Más szervek dolgozói által végzett munkák munkavédelmi koordinálása, biztonságos munkafeltételek megteremtésére vonatkozó előírások.
19. Azon munka- illetve szolgálati helyek jegyzéke, ahová csak az oda beosztottak, illetve felügyelettel megbízottak léphetnek be, különösen ahol:
 - a) fertőzés,
 - b) tűz és robbanás,
 - c) sugárhatás,
 - d) mérgezés,
 - e) áramütés stb.veszélye áll fenn.
20. Azon munkahelyek, szolgálati helyek, illetve tevékenységek jegyzéke, ahol egyedül munkát végezni, illetve szolgálatot teljesíteni nem szabad, vagy ahol nő és fiatalkorú nem foglalkoztatható.
21. Az elsősegély biztosításának rendje.

VII. MUNKAVÉDELMI ELJÁRÁSOK RENDJE

22. Épületek, létesítmények, munkaeszközök, üzembehelyezésére vonatkozó eljárási szabályok:
 - a) engedélykiadási jogosultság meghatározása;

- b) a használatbavételt, üzembehelyezést megelőző műszeres vizsgálatok, mérések rendje.
23. Az épületek, munkaeszközök karbantartására vonatkozó rendelkezések.
- a) a karbantartási tervnek,
b) a karbantartás nyilvántartásának,
c) az elvégzett munka szavatolásának rendje.
24. Rendkívüli események, riasztási, mentési szabályzat (ez lehet önálló terv is).
25. A munkaeszközök munkavédelmi minősítése:
- a) a szerv által készített és minősítésre kijelölt munkaeszközök minősítésének és minőségtanúsításának rendje.
b) más szervek által gyártott, de felhasználásra kerülő munkaeszközök azonosítása.
26. Munkavédelmi ellenőrzés:
- a) a szemlék rendje (gyakorisága, tárgya, jegyzőkönyvezés, szemlebizottság összetétele stb.);
b) a munkaeszközök — ideértve a járműveket is — időszakos felülvizsgálatára vonatkozó előírások, a vizsgára kötelezett eszközök jegyzéke, a vizsgálatok rendje (pl.: MSZ 172, Nyomástartó Edények Biztonsági Szabályzata, Fegyverzeti Szakutasítás, Gépjármű Szakutasítás) alapján;
c) a munka-, illetve szolgálati helyek műszeres vizsgálatának rendje (pl.: zaj, vibráció, légszennyeződés, világítás, klíma, érintésvédelem stb.);
d) kéziszerszámok ellenőrzésének rendje;
e) rendkívüli ellenőrzések rendje;
f) alkoholszondás ellenőrzések rendje.
27. Balesetek, szolgálati betegségek bejelentésének, nyilvántartásának, kivizsgálásának, továbbá az olyan események kivizsgálásának rendje, amelyek nem okoztak sérülést, de a körülmények figyelembevételével okozhattak volna.

28. Az egészség vagy testi épség sérelméből eredő károk megtérítésével kapcsolatos eljárások rendje.
29. A személyi állomány munkavédelmi észrevételei, továbbá a munkavédelmi újítások elbírálásának, intézésének, megvalósításának rendje.
30. A munkavédelmi tevékenység anyagi, erkölcsi ösztönzésének rendje.
31. Rövid-, közép- és hosszú távú munkavédelmi intézkedési tervek készítésének (egyeztetve a szerv egyéb terveivel), jóváhagyásának és a végrehajtás ellenőrzésének rendje.
32. A munkavédelmi jogszabályok, szabványok figyelemmel kísérésének rendje.
33. A munkavédelmi agitáció és propaganda tevékenység személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek biztosítása.
34. Hatálybaléptető rendelkezések.

VIII. AZ MVSZ MELLÉKLETEI

35. A szervezetre vonatkozó és az MvSz-ben hivatkozott rendeletek, szabványok jegyzéke.
36. Külön rendelkezések.
37. Módosítások, kiegészítések.

IRÁNYMUTATÁS

a munkavédelmi megbízottak feladatainak meghatározásához

A munkavédelmi megbízottak alapvető feladata a személyi állomány egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülményeinek biztosításával kapcsolatos tevékenység ellátása. Ennek keretében feladatuk az alábbi főbb szempontok szerint határozhatók meg:

1. A BM szervek munkavédelmi szabályzatában előírtak alkalmazásában, végrehajtásában és ellenőrzésében a parancsnokok segítése.
2. A szolgálati és munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi szemlék megszervezése, a szemle alkalmával készített jegyzőkönyvekben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése.
3. A balesetelhárítási oktatás és a munkavédelmi vizsgáztatás megszervezése, valamint azok megtartásában való részvétel.
4. A munkavédelmi engedélyezési eljárásnál, a gépek, berendezések, létesítmények használatbavételénél és üzembehelyezésnél munkavédelmi vélemény adása.
5. A munkavédelmi feladatok megszervezésében (gépek kezelési utasításainak beszerzése, kifüggesztése stb.) való részvétel, azok megvalósításának ellenőrzése, továbbá a munkavédelmi propagandatevékenység végzése.
6. A szolgálati balesetek és szolgálati betegségek kivizsgálásában való részvétel, a balesetek nyilvántartására és bejelentésére vonatkozó rendelkezések maradéktalan végrehajtásáról való gondoskodás, ennek keretében elsősorban:
 - a) balesetek megelőzésére irányuló intézkedések elősegítése, végrehajtásuk ellenőrzése;
 - b) a balesetek nyilvántartásával kapcsolatos feladatok ellátása, az előírt jelentések elkészítése;
 - c) a balesetek kivizsgálásában való részvétel;

- d) a parancsnok részére rendszeres beszámolás a baleseti helyzetről, a leggyakrabban előforduló veszélyforrásokról, és azok felszámolására teendő intézkedésekről.
7. Javaslattétel a parancsnokoknak a munkavédelmi tevékenység anyagi és erkölcsi ösztönzésére, illetve a munkavédelmi szabályok megszegése esetén a felelősségrevonásra.
8. A munkavédelmi szabályozó rendszer változásainak figyelemmel kísérése.
9. Az évente tartandó — a szerv munkavédelmi helyzetét és tevékenységét értékelő — parancsnoki értekezletre beszámoló jelentés készítése.
10. A munkavédelmi intézkedési tervek kidolgozásában való részvétel.

.....
szerv megnevezése szám

IGAZOLVÁNY

Dolgozó neve:

Szül. helye, ideje:

Anyja neve:

Lakása:

Foglalkozása:

Munkahelye:

Munkába lépett:

Az előírt balesetelhárítási oktatás megtörténtét igazolom.

19..... 19.....

..... elméleti oktató gyakorlati oktató

..... oktatást kapta oktatást kapta

.....
munkavédelmi megbízott

.....
szerv megnevezése

K I M U T A T Á S

munkavédelmi oktatásról

Az oktatás tárgya:

.....
.....
.....
.....

Az oktatás helye és ideje:

Az oktatás előadója:

név

Az oktatáson elhangzottakat megértettem és a gyakorlati tevékenység során alkalmazni fogom.

Sor- szám	Az oktatott személy				Megjegyzés
	név	rend- fok	beosztás	aláírás	

sorszám

B I Z O N Y Í T V Á N Y**a munkavédelmi vizsga letételéről**

a BM
munkavédelmi vizsgabizottsága bizonyítja, hogy

aki született: 19..... évben

anyja neve:

35/1981. (X. 12.) számú belügyminiszteri paranccsal kiadott Munkavédelmi Szabályzat 101. pontjában előírt munkavédelmi ismeretekből eredményesen vizsgázott.

....., 19..... év hó nap.

P. H.

vizsgabizottság elnöke

vizsgabizottság tagja

vizsgabizottság tagja

BALESETI NYILVÁNTARTÁS

Sorszám	A sérült			A baleset			A sérülés súlyossága	Felmentési napok száma	jegyzőkönyv iktató-száma
	neve, rendfokozata állománycsoportjának kódja	szül. év, hó, nap	idő-pontja	kódszáma					
				fajta	jelleg	ok			

I R Á N Y M U T A T Á S

a baleseti nyilvántartás vezetéséhez

1. A nyilvántartásba a Szabályzat 125. pontjában meghatározott — 3 napon túl gyógyuló — szolgálati baleseteket kell bevezetni.
2. A nyilvántartás nem tartalmazhat munkavédelmi szempontból bejelentésre és nyilvántartásra nem kötelezett baleseteket, akkor sem, ha baleseti jegyzőkönyv felvételére sor került.
3. A nyilvántartás rovatainak kitöltésekor az alábbiak szerint kell eljárni:
 - a) A nyilvántartás egyetlen rovata sem hagyható üresen.
 - b) A tárgyév kezdetekor a nyilvántartásban új lapot kell kezdeni, és 1-gyel kezdődő sorszámozást kell nyitni.
 - c) A sérült nevének rovatába asszonyoknál a leánykori nevet is be kell írni.
 - d) A rendfokozat megjelölést polgári személy esetén feltüntetni nem kell.
 - e) A sérült állománycsoportja, a baleset fajtája, jellege, oka, a sérülés súlyossága rovatokat a baleseti jegyzőkönyv kódszámával azonos kódszámmal kell kitölteni.
 - f) A sérült születésének időpontja rovatánál az évszám első két számjegye (19) elhagyható.
 - g) A baleset időpontja rovatánál elegendő a hónap és a nap sorszámát bevezetni.
 - h) A felmentési napok számának rovatát az orvosi felmentési javaslat (ok) alapján kell kitölteni.
 - i) A nyilvántartó lap beteltekor a felmentési napok számát a lap alján összesíteni kell.
 - j) A tárgyév végén a sorszámozást le kell zárni és az egyes lapok felmentési napjainak összesítését összesíteni kell.
4. A lezárt nyilvántartás lapjainak első — perforált — példányát a Szabályzat 145. pontja szerint kell felterjeszteni.

Iktatószám:

Kitöltendő 4 példányban!

BALESETI JEGYZŐKÖNYV

Szerv megnevezése:

A SÉRÜLT

Neve, rendfokozata:

Személyi sz.:

Beosztása, munkaköre:

Lakcíme:
(irányítószáma)

Beosztási helye:

Állománycsoportja:

1. Hivatásos

2. Sorozott

3. Kinevezett polgári

4. Szerződéses polgári

5. A BM önkéntes segítője

6. Egyéb

Tevékenysége:

01. Rendőri feladatok végrehajtása

06. Javítás, karbantartás

11. Napirend szerinti tevékenység

02. Határőrizeti tevékenység

07. Munkavégzés kézi erővel

12. Kötelező sportfoglalkozás

03. Tűzoltói feladatok végrehajtása

08. Anyagmozgatás

13. Szabadfoglalkozás

04. Szellemi, irodai tevékenység

09. Járművezetés

14. Kiképzés

05. Gépközelés, gépkiszolgálás

10. Közlekedés

15. Egyéb

Szolgálati, szakmai, munkavédelmi ismeretei:

A szükséges szolgálati, szakmai képesítéssel rendelkezik:

1. Igen

2. Nem

3. Nem szükséges

Az előírt munkavédelmi oktatásban részesült:

A BALESET

Helyszíne:

Időpontja:

(24 órás időszámítás)

év

hó

nap

óra

Napja:

1. H.

2. K.

3. Sz.

4. Cs.

5. P.

6. Szo.

7. V.

A szolgálati, illetve a munkaidő hányadik órájában történt a baleset?

Fajtája:

01. Járművek ütközése, borulása, gázolás

07. Villámcsapás

13. Égés, forrázás

02. Leesés, zuhanás

08. Űtés, ütődés

14. Fagyás

03. Elbotlás, elesés, elcsúszás

09. Szúrás, vágás

15. Sugárhatás

04. Tárgyak esése, omlása

10. Lövés

16. Biológiai hatás

05. Forgó, mozgó, géprezés érintése

11. Robbanás

17. Elmerülés

06. Áramütés

12. Heveny mérgezés

18. Egyéb

Jellege:

1. Szolgálati, munkával összefüggésben, objektumon belül

4. Társadalombiztosítási szolgáltatások igénybevétele során

2. Szolgálati, munkával összefüggésben, objektumon kívül

5. Szolgálati, munkával nem összefüggésben, objektumon belül

3. Szolgálatba, munkába menet, onnan jövet

6. Szolgálati, munkával nem összefüggésben, objektumon kívül

1. Szerv tulajdonában levő, vagy általa igénybevett járművel történő közlekedés közben

3. Tömegközlekedési járművel történő közlekedés közben

2. Személyi tulajdonban levő járművel történő közlekedés közben

4. Gyalogos közlekedés közben

5. Nem közlekedés közben

Oka:

01. Környezet hibája

14. Sérült szakképzetlensége, gyakorlatlansága

02. Anyag, szerszám, gép hibája

15. Sérült egészségi alkalmatlansága

03. Egyéb eszköz, szerkezet berendezés hibája

16. Sérült figyelmetlensége

04. Védőburkolat, — berendezés, jelzőberendezés hibája, hiánya

17. Sérült fegyelmetlensége, gondatlansága

05. Egyéni védőeszköz hibája, hiánya

18. Sérült előírástól eltérő tevékenysége

06. Káros környezeti hatás

19. Sérült ittassága

07. Emberek támadása

20. Más személy szakképzetlensége, gyakorlatlansága

08. Állatok támadása

21. Más személy figyelmetlensége

09. Elemi csapás

22. Más személy fegyelmetlensége, gondatlansága

10. Előírási, tervezési, szervezési hiba

23. Más személy előírástól eltérő tevékenysége

11. Ellenőrzés elmulasztása

24. Más személy ittassága

12. Karbantartás elmulasztása

25. Más személy jogellenes magatartása

13. Felügyelet hiánya

26. Egyéb

Eszköze, anyaga:

01. Fegyver, lőszer, haditechnikai eszköz

06. Anyagok, hatások (maró, ionizáló, hő, stb.)

02. Gépjármű, egyéb közlekedési eszköz

07. Berendezési tárgy

03. Gép, gépi berendezés

08. Használati eszköz

04. Munkaeszköz, szerszám

09. Egyéb

05. Sporteszköz, -létesítmény

10. Eszköz nélkül

Védőeszközök alkalmassága:		Egyéni védőeszköz:		
1. Alkalmas, a sérült használta 2. Alkalmas, a sérült nem használta 3. Alkalmatlan, a sérült használta	4. Alkalmatlan, a sérült nem használta 5. Szükséges, de nem volt 6. Nem szükséges	Védőberendezés:		
Volt-e hasonló baleset ezen a szolgálati, illetve munkahelyen az előző évben:				
1. Nem 2. Egyszer 3. Többször				
A baleset során megsérült személyek száma:				
A SÉRÜLÉS Természete (BNO alapján az orvos tölti ki):				
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> 01. Törés 02. Izületi ficam 03. Izületek, izmok rándulása, húzódása 04. Koponyaűri sérülés 05. Mellkas, hasüreg, medence belső sérülése 06. Nyílt seb </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> 07. Erek sérülése 08. Felületes sérülés 09. Zúzódás sértetlen bőrfelszínnel 10. Égés 11. Mérgezés 12. Egyéb </td> </tr> </table>			01. Törés 02. Izületi ficam 03. Izületek, izmok rándulása, húzódása 04. Koponyaűri sérülés 05. Mellkas, hasüreg, medence belső sérülése 06. Nyílt seb	07. Erek sérülése 08. Felületes sérülés 09. Zúzódás sértetlen bőrfelszínnel 10. Égés 11. Mérgezés 12. Egyéb
01. Törés 02. Izületi ficam 03. Izületek, izmok rándulása, húzódása 04. Koponyaűri sérülés 05. Mellkas, hasüreg, medence belső sérülése 06. Nyílt seb	07. Erek sérülése 08. Felületes sérülés 09. Zúzódás sértetlen bőrfelszínnel 10. Égés 11. Mérgezés 12. Egyéb			
Súlyossága:				
1. Könnyű (3—8 nap) 2. Súlyos (8 napnál több) 3. Súlyos, csonkulásos 4. Halálos				
A baleset részletes, pontos leírása:				
(Ha szükséges külön lapon kell folytatni!)				
Milyen munkavédelmi, illetve más előírást szegtek meg:		Hasonló balesetek megelőzéséhez szükséges intézkedések, a végrehajtás határideje, felelőse:		
Egyéb adatok:				
(Tanúk, balesetért felelős személyek, elhalálozás esetén a hozzátartozó adatai, elhalálozás időpontja, stb.)				
A jegyzőkönyvet készítették:		Kelt:		
..... a szerv részéről		 munkavédelmi megbízott		
..... a szerv részéről		 szakszervezet képviselője (polgári alkalmazottak tekintetében)		
A sérült a jegyzőkönyvben foglaltakkal		A balesetet minősítő határozatot a sérültnek kiadtam		
1. Egyetért 2. Nem ért egyet (Ellenkező véleményt csatolni kell!)		P. H.		
..... sérült (hozzátartozó)		 szerv parancsnoka		

Ú T M U T A T Ó

a baleseti jegyzőkönyv kitöltéséhez

Általános előírások:

1. Az előreláthatóan 3 napon túli szolgálatképtelenséget okozó szolgálati balesetet a kivizsgálás során nyert adatok és tények alapján haladéktalanul, de legkésőbb 72 órán belül minden sérültről külön-külön, legalább 4 példányban kiállított „Baleseti jegyzőkönyv”-ben (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) rögzíteni kell.

2. A jegyzőkönyv első példányát statisztikai feldolgozás céljából az Osztályra, a Határőrség szervei vonatkozásában a BM Határőrség Országos Parancsnokságára, a tűzoltóság szervei vonatkozásában a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságára kell megküldeni.

A jegyzőkönyv második példányát a területileg illetékes BM orvos kapja, szükség esetén az egészségügyi alkalmasság, illetve a munkaképesség-csökkenés megállapítására meghatározott eljárásba kell vonni.

A jegyzőkönyv harmadik példánya a baleset minősítésére jogosult parancsnoknál marad, szükség esetén kártérítési eljárásba kell vonni.

A jegyzőkönyv negyedik példányát hivatásos, kinevezett és szerződéses polgári alkalmazott állományúak esetében a társadalombiztosítási ellátások biztosítása céljából az illetékes pénzügyi szervnek (illetményszámfejtő helynek), sorozott állományú esetén a lakóhely szerinti megyei Hadkiegészítő és Területvédelmi Parancsnokság Érdekvédelmi Alosztályának, a BM önkéntes segítője, illetve egyéb állományú esetén a munkaadó személyzeti szervének kell megküldeni.

3. A jegyzőkönyv szöveges válaszokat igénylő valamennyi részét ki kell tölteni.

4. A kódnégyzetekbe (továbbiakban: négyzet) — a kivizsgálás tényeinek megfelelő — kódszámot (továbbiakban: számot) kell beírni.

Részletes előírások:

5. A szerv megnevezése

Annak az önálló egységnek, számadótestnek a megnevezését kell beírni, amelynek az állományába a sérült tartozott, illetve ahol tevékenységét végezte. A szerv megnevezése után következő három négyzetet üresen kell hagyni.

6. A sérült személyi száma

A sérült személyi számát személyi, illetve szolgálati igazolványa, sorozott állományú esetén a katonai nyilvántartólap alapján kell kitölteni.

7. A sérült beosztása, munkaköre

A sérültnek a baleset időpontjában fennálló beosztását, munkakörét kell beírni, tekintet nélkül arra, hogy mi volt az eredeti foglalkozása. (Pl.: járőr, körzeti megbízott, gépkocsiszerelő, híradó-katona.)

8. A sérült beosztási helye

Azt az alegységet kell megnevezni, ahová a sérült közvetlenül be volt osztva. (Pl.: Vizsgáló Osztály, Városi Kapitányság Közlekedési Alosztály, 2. Század.)

9. A sérült állománycsoportja

A négyzetbe az állománycsoportra vonatkozó megfelelő számot kell beírni. (Pl.: hivatásos esetén 1-et, nem belügyi személy esetén 6-ot.)

10. A sérült tevékenysége

Annak a tevékenységnek a számát kell beírni, — függetlenül a beosztásától, munkakörétől — amelyet a sérült a baleset bekövetkezésekor folytatott. (Pl.: rendőri intézkedés, vagy forgalomirányítás esetén 01-et, tűzoltás esetén 03-at, de ha gépjárművezető rakodást végzett, nem 09-et, hanem 08-at.)

A napirend szerinti tevékenység és a szabadfoglalkozás (11 és 13 számok) válaszként csak sorozott állományú, illetve bentlakásos, tartós vezénylés alatt álló esetén adható.

Utóbbaknál a nem kötelező sporttevékenység is kötelezőnek tekintendő (12 szám) feltéve, ha azt az objektum területén folytatták.

11. A sérült szolgálati, szakmai ismeretei

A felsorolt három válasz közül kell a felső, illetve az alsó négyzetbe beírni a megfelelő számot.

A szükséges szakmai képesítés elbírálásánál a tevékenységhez szükséges szakmai képesítésre (pl.: szakmunkásbizonyítvány, hegesztő vizsga, főiskolai végzettség) vonatkozó előírások az irányadók. A munkavédelmi oktatás elbírálására a MvSz-ben foglaltak az irányadók. Ha a tevékenység végzéséhez munkavédelmi vizsga is szükséges, akkor ennek megtörténtét és érvényességét kell figyelembe venni. (pl.: a jogosítvány nélküli gépkocsivezetés esetén a felső négyzetbe 2-t ha erre irányuló munkavédelmi oktatásban nem részesült az alsó négyzetbe is 2-t kell írni.)

12. A baleset helyszíne

A baleset bekövetkezésének pontos helyszínét kell megnevezni (pl.: 407. szoba, lépcsőház, asztalosműhely, M 7-es autópálya, 34—35. km közötti útszakasz).

13. A baleset időpontja

Az 1—2. négyzetbe a baleset évének utolsó két számjegyét (pl.: 1982-nél 82-t).

A 3—4. négyzetbe a baleset hónapjának megfelelő számot (pl.: április esetén 04-et).

Az 5—6. négyzetbe a baleset napjának számát (pl.: ha 15-én történt a baleset akkor 15-öt).

A 7—8. négyzetbe a baleset bekövetkezésének óráját (pl.: ha hajnali három és négy között történt a baleset 03-at, ha délután négy és 5 óra között akkor 16-ot)

kell beírni.

14. A baleset napja

A baleset napjának megfelelő számot (pl.: csütörtök esetén 4-et) kell a négyzetbe beírni.

15. A szolgálati, illetve a munkaidő hányadik órájában történt a baleset

A négyzetbe a baleset előtt eltöltött, megkezdett munkaóra számát kell megadni (pl.: munkakezdés utáni első 10 perc-ben bekövetkezett balesetnél 01-et, a 7—8. óra között bekövetkezett balesetnél 08-at kell beírni). Ha a baleset szolgálati időn kívül történt 00 órát kell beírni.

16. A baleset fajtája

A balesetet okozó körülmények csoportját kell megadni (pl.: elesésnél 03-at, robbanásnál 11-et kell beírni).

17. A baleset jellege

A baleset jellegére vonatkozó megfelelő számot a felső négyzetbe kell beírni. (Pl.: szolgálatba menet, vagy sorozott állományú esetén szabadságra utazás közben bekövetkezett baleset esetén 3-at).

Külön meg kell állapítani azt, hogy a felső négyzetben meghatározott jellegű baleset közlekedés közben vagy attól függetlenül következett-e be. Az erre vonatkozó meghatározást az alsó négyzetbe a mellette levő megfelelő szövegrész kiválasztása alapján kell beírni. (Pl.: gyalogos közlekedés közben történt baleset esetén 4-et, vonaton történt baleset esetén 3-at.)

18. A baleset oka

A felsorolt balesetet kiváltó tárgyi, környezeti, szervezési, vagy személyi tényezők közül kell meghatározni a baleset elsődleges okát. A kiválasztott ok előtt levő számokat kell a négyzetekbe beírni. Elsődleges okként azt kell tekinteni, ami a balesetet közvetlenül kiváltotta. (Pl.: villámcsapás okozta balesetnél 09-et, hirtelen rosszullét okozta balesetnél 15-öt, megfelelő burkolat nélküli fűrészgép okozta balesetnél 04-et, korhadt gerenda kidőlésénél okozta balesetnél 02-t kell beírni.)

19. A baleset eszköze, anyaga

A balesetet okozó eszköz, anyag megfelelő számát kell megadni. (Pl.: a kalapáccsal történő kézsérülésnél 04-et, törött székláb miatt bekövetkezett balesetnél 07-et, mosogatás közben eltört pohárral történt kézsérülésnél 08-at, elhanyagolt,

egyenetlenül nyírt labdarúgópályán történt elesésnél 05-öt kell beírni.)

20. Védőeszközök alkalmassága

Az egyéni védőeszközre a felső négyzetbe, a védőburkolatra, védőberendezésre, jelzőberendezésre az alsó négyzetbe a felsorolt megnevezések közül a megfelelő válasz szerint külön-külön válaszolva kell a válaszok mellett levő számokat beírni.)

21. Volt-e hasonló baleset ezen a szolgálati, illetve munkahelyen az előző évben

A felsorolt meghatározások közül a megfelelő válasz melletti számot kell a négyzetbe beírni.

22. A baleset során megsérült személyek száma

A négyzetbe a baleset során megsérült személyek számát kell beírni. Ha 9-nél több személy sérült, akkor a négyzetbe 0-át kell beírni és a tényleges számot az „egyéb adatok” rovatban kell megadni.

23. A sérülés természete

Politraumás baleseteknél az orvos a vezető kórismének megfelelő választ adja meg, a mellette levő számok beírásával.

24. A sérülés súlyossága

A válasz kiválasztásakor az orvosi felmentési javaslatot kell figyelembe venni, illetve az orvos véleményére kell támaszkodni.

25. A baleset részletes, pontos leírása

Ebbe a rovatba röviden és pontosan a vizsgálat során megállapított tényeket kell leírni. Ha a korábbi adatok megadása során „Egyéb” válasz felhasználásra került, itt minden esetben konkrétan meg kell jelölni, hogy az egyéb fogalom mit jelent.

26. Milyen munkavédelmi, illetve más előírást szegtek meg

A munkavédelemre vonatkozó vagy azzal kapcsolatos előírásoknak, szabványoknak, utasításoknak azokat a pontjait

kell feltüntetni, amelyeket a baleset bekövetkezésekor megszegtek.

27. Hasonló baleset megelőzéséhez szükséges intézkedések, a végrehajtás határideje, felelőse.

Fel kell sorolni azokat a műszaki, szervezési, egészségügyi, jogi, oktatási intézkedéseket, amelyekkel a hasonló balesetek megelőzhetők.

28. Egyéb adatok

Szükség esetén a tanúk vallomását tartalmazó jegyzőkönyveket a jegyzőkönyvhöz csatolni kell.

29. A sérült a jegyzőkönyvben foglaltakkal egyetért — nem ért egyet

A megfelelő válasz aláhúzásával kell kitölteni.

30. Aláírások

A jegyzőkönyvben foglaltak valódiságáért a jegyzőkönyv aláírói egyetemlegesen felelősek.

Az azonosíthatóság miatt az aláírók nevét olvashatóan is fel kell tüntetni.

.....
a szerv megnevezése

Szám: Baleseti jegyzőkönyv száma

H A T Á R O Z A T

Név: Születési helye, ideje:

..... anyja neve:

irányítószám: szám alatti lakos

..... év..... hó napján elszenvedett
(úti-) balesetét

szolgálati kötelemekkel összefüggőnek — nem összefüggőnek

üzeminek — nem üzeminek

minősítem*.

Indokolás:

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a
BM Terv és Pénzügyi Csoportfőnökséghez (Budapest Pf.: 314.
irányítószám: 1903) címzett és hozzám benyújtott fellebbezésnek
van helye.

Kelt:, 19..... év hó nap.

Melléklet: Kárigény bejelentésre való felhívás

Tájékoztató és

Kárigény bejelentési nyomtatvány

.....
szerv parancsnoka

* a nem kívánt rész törölendő!

C Í M G Y Ű J T E M É N Y

a Szabályzat egyes rendelkezéseihez kapcsolódó fontosabb jogszabályokról és belügyi rendelkezésekről

- A társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény és a végrehajtására vonatkozó 17/1975. (VI. 4.) MT számú rendelet.
- A fegyveres erők és fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 10. sz. törvényerejű rendeletnek az egészség és testi épség védelmével kapcsolatos 26—29. §-ai és ennek belügyminiszteri végrehajtási utasításának megfelelő pontjai.
- Az 1979. évi 29. számú törvényerejű rendelettel módosított, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1967. évi II. törvénynek a munkavédelemmel kapcsolatos 51—54. §-ai.
- A fegyveres erők és fegyveres testületek hivatásos állományú tagjainak nyugdíjáról szóló 22/1971. (VI. 1.) Korm. számú rendelet és annak belügyminiszteri végrehajtási utasítása.
- A Minisztertanács 47/1979. (XI. 30.) számú rendelete a munkavédelemről.
- A Minisztertanács 16/1978. (III. 1.) számú rendelete a fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek kártérítési felelősségéről és annak végrehajtására kiadott 4/1978. (III. 5.) HM számú rendelet.
- A Minisztertanács 55/1980. (XII. 20.) számú rendelete az 1975. évi II. tv. végrehajtása tárgyában kiadott 17/1975. (VI. 4.) MT számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről.
- A Minisztertanács 64/1980. (XII. 29.) számú rendelete a munkavédelemről szóló 47/1979. (XI. 30.) MT számú rendelet módosításáról.
- Az Országos Munkavédelmi Bizottság 1/1981. OMB számú 1981. március 31-i irányelve.

- Az 1/1979. számú belügyminiszteri utasítás a Belügyminisztérium belső ellenőrzési tevékenységének továbbfejlesztéséről.
- A 7/1979. (BK 4.) számú belügyminiszteri utasítás, a 16/1978. (III. 1.) MT számú rendelet és a 4/1978. (III. 5.) HM számú rendeletnek a Belügyminisztérium és az Állami Tűzoltóság területi szerveinél történő végrehajtásáról.
- Az egészségügyi miniszter 3/1979. (V. 29.) EüM számú rendelete az egyéni védőfelszerelésekről.
- Az egészségügyi miniszter 15/1980. (XII. 29.) EüM számú rendelete a védőital juttatásáról.
- Az egészségügyi miniszter 2/1981. (II. 7.) EüM számú rendelete a munkahelyek általános egészségügyi követelményeiről.
- Az egészségügyi miniszter 3/1981. (II. 14.) EüM számú rendelete a foglalkozási betegségek bejelentéséről és kivizsgálásáról.
- A 021/1972. számú belügyminiszteri parancs a rendszeresített szervezeti normák érvényesítése, szervezési hatáskörök, ügyintézői eljárások szabályozásáról.
- A 17/1973. számú belügyminiszteri parancsal kiadott Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzatának az előzetes és időszakos egészségügyi alkalmassági vizsgálatok végzésével kapcsolatos 131—154. §-ai.
- A Központi Statisztikai Hivatal elnökének 2/1980. (VII. 31.) KSH számú rendelkezése az üzemi balesetek statisztikai bejelentéséről és nyilvántartásáról.